

Unitárius Közlöny

Kolozsvár, 1888–1948/1990. 14. (74.) évf.
3. szám. 2004. május–június
Ár: 5 000 lej.

A hegyen épült város útravalója

Ilyenkor június közepén ünneplőbe öltöznek az iskolák szerte a hazában, mert ősi szokást követve ballagnak a maturan-dusok, elbúcsúzva a négy év alatt második otthonukká lett iskolától, amely Alma Ma-terként oktatta, nevelte őket.

Mi is most meghatódva állunk, s egy-ben gyönyörködünk a zászló alatt felvo-nuló ifjú seregben, amint zeng ajkukon az ének: Elmegyek, hosszú útra megyek... Igen, mintha a bibliai igazság visszhang-zana az ének szavaiban: „Nincs itt mara-dandó városunk, hanem a jövőt keressük” (Zsid 13,14).

Nekünk mégis abból a történelmi tapasztalatból és jelen felismerésből kell kiindulnunk, hogy nekünk hegyen épült városunk van, amely a templom és iskola egységét jelképezi. Kősziklára épült ez a város: a tudás, erkölcs, áldozat és gondoskodó szeretet erős fundamentumára. Ez a város vallomás arról, hogy a gondolat nagyobb, mint az élet, s az élet csak a gondolatban van. Nemcsak azért épült, hogy megtanítsa beszélni – kibeszélni a gondolat erejét, hanem hogy helyettünk beszéljen, és hogy mindannyiunkat ellen-

őrizzen és emlékeztessen. Nem akarunk feledni, nem akarunk elfáradni, nem aka-runk csüggedni, nem akarunk elbukni. És nem akarunk elmenni, és itt hagyni ezt a várost, még ha mostantól kezdve a jövőt keressük is.

A János Zsigmond Unitárius Kollégium címere

Ez a város ugyanis belénk épül, s mi ő belé, mert neki adtuk a gyermekkorból ifjúságba szépülő álmainkat, saját életünk egy darabját kevertük a mézbe, akárcsak az előttünk járó nemzedékek, hogy álljon szilárdan és viruljon a jövő számára.

Nem eltépni akarjuk a kötelekeket, de mégis érezzük, hogy bármily szorosan és forrón kapcsolódunk hozzá, el kell vál-nunk. Négy évvel ezelőtt tárt kapukkal és tárt szívvel fogadott, magához ölelt, ön-magából táplált, szeretettel és szelíd szigorral egyengette gerincünk növekvő ívét az emberség útján. Most mégis elbocsát, mint eddig is minden júniusban tette a kezdetektől.

„Azóta hány sugárhajtású lélek indult el innen, fellángolt, elégett, de világított fél világ egén, vagy két pogány között az egy hazában, ekhós szekéren, vándor oskolában csak ment, hogy ne aludjon ki a fény. És egymást váltva ősök, nemzedékek fel-felszítván a szellem paraszát, huszadik század végéig érnek, hogy kétezerbe is ragyogjon át.”

Kedves Ballagók! Ti vagytok a foly-tatás. A ti jövőt keresésetek mellett, hogy

(Folytatás a 4. oldalon)

Dr. Szabó Árpád
püspök

A kéknefelejcs üzenete avagy látnunk kell a fától az erdőt

Az egyházi erdő- és földgazdálkodás fejlesztését célzó képzésről

„Erdő-, föld- és tájművelés Istennek tetsző módon” – fogal-mazta meg köszöntőjében az Egyházi Képviselő Tanács által szervezett háromnapos képzés távlati céljait Kolumbán Gábor főgondnok, az Unitárius Egyház legfőbb világi vezetője, aki egy-házunk fenntartható gazdálkodási rendszerének kialakítását tűzte ki elsődleges feladatául.

Az árkosi Agronómus Házban összesereglett negyven-egy-néhány küldött Alsóboldogfalva, Árkos, Bölön, Bözöd, Brassó, Csokfalva, Felsőrákos, Kálnok, Kőkös, Kövend, Küküllődombó,

Marosvásárhely, Olthévíz, Sepsikőröspatak, Sepsiszentkirály, Sepsiszentgyörgy, Szentgerice, Székelykeresztúr, Tarcsafalva, Vargyas és Várfalva unitárius egyházközségéből érkezett. Lel-készek és mezőgazdászok, erdészek és földművelők, tapasztaltak és tanulni vágyók egyaránt a hiányos tudásból fakadó elvárással tekintettek a szakterületeiken elismert előadókra és szakszerű szemléltető eszközökre: minél többet megtudni a közösségi, közelebről egyházi gazdálkodás maradék lehetőségeiről.

Bevezető előadásában dr. Szabó Árpád püspök az unitárius vallás és életszemlélet természet iránti felelősségét fejtette ki. Erdeink és földjeink megművelésében a szeretet felelősségének kell irányítania tetteinket – mondta –, annak a szeretetnek, amely

(Folytatás a 8. oldalon)

Gyerő Dávid

Imával tisztuló szív

*Boldogok a tiszta szívűek, mert ők meglátják az Istent.
(Máté 5,8)*

Különösképp erdélyi léthelyzetünk és történelmi-egyházi berendezkedésünk velejárója lett, hogy a templomba járók lényeges hányada hagyományápolásból, elődei és közössége iránti tiszteletből jár templomba, és részesül egyháza kínáltaiban, de lelki élményt, istenélményt, vallási élményt mindez nem nyújt számára. Az egyház egyre inkább szociális fórum szerepét tölti be, miközben a rábizottak, a kereső lelkek magukra maradnak egyre nagyobb lelki szomjukkal.

Mielőtt bárki is félreértene a dolgot, hangsúlyoznunk kell: mindez nem szándékosan történik. Bármilyen szinten nézzük is az egyházat, az tele van jó szándékú emberekkel, akik a saját szolgálati helyüknek megfelelően mindennel foglalkoznak az adminisztratív ügyektől az építkezésen át az adó- és közügyekig. És kell-e azon csodálkoznunk, ha majd' mind fáradt és frusztrált és túlterhelt. Ráadásul többségük megélhetési gondok mellett szolgálja az eszmét. Nincs baj tehát a jó szándékkal, még akkor sem, ha fülünkbe cseng a mondás: a pokolhoz vezető út is jó szándékkal van kikövezeve.

Amivel viszont baj van: egy idő után még az egyházi emberek is azt kezdik hinni, hogy erről szól az egyház, erről szól a vallás... Marad tehát a hívek egyre nagyobb lelki éhsége, útvesztettség. Marad a kisebbségi léthelyzetre való hivatkozás, a vallási élmény helyett – jó esetben – kötelező irodalmi vagy zenei élményben részesítő istentisztelet. A megszólító erő és belső kisugárzás hiányában alszik a hallgatóság a megújult templomokban. Ha egyáltalán ott van. Ha vallása nem lett még egészen „magánügy”.

Nem azt mondom, hogy nincs szükség egyházra. Nagyobb szükség van rá, mint valaha. Azt sem mondom, hogy felesleges

templomba járni. Minden tiszteletem és becsülesem azoké, akik tudják, hogy a templom sokkal több, mint aminek sokszor látszik, és mindig lehet rájuk számítani. Csak azt mondom, hogy fény nélkül, szeretet nélkül, hit nélkül nem érdemes élni. Vagy ami ugyanaz: tényleges, személyes istenkapcsolat nélkül az élet nem az, aminek lennie kell.

Ideális az lenne, ha az egyház hivatásának megfelelően ilyen személyes istenkapcsolathoz tudná vezetni híveit. Ha mindenkit ténylegesen meg tudna tanítani ama belső szoba csendjére.

A jézusi mondásban e bel-

ső szoba eredeti jelentése a ház rablók elől elzárt terét jelenti, a kincseskamrát vagy éléskamrát, ahová senki nem léphet be. Ahol egyedül lehetünk Istenünkkel. Jó lenne, ha az egyház mindenkit el tudna vezetni legigazabb önmagához, ahhoz a belső forráshoz, ahonnan minden élet, fény és áldás fakad. Igen, jó lenne, de mi van, ha kisebbségi léthelyzet és elvilágiasodás és túlterheltség és... minek sorolni, mindennap halljuk.

De ugye valódi, személyes istenkapcsolat nélkül nem érdemes élni? A személyes istenkapcsolat természetes megnyilvánulása és fokmérője pedig az imádság.

Az imádság a szív megtisztításának leghatékonyabb módja. Akiknek a szíve nem tiszta, azok szüntelenül önmagukat, féltelmeiket, vágyaikat, indulataikat látják. A szív tisztasága láttatja meg velünk a mindenekben és mindenekben ott munkálkodó Istent. Mert nincs két szívünk: egy Istennek és egy embertársainknak. Egy vasárnapra és egy a hétköznapokra. Egy tiszta és egy beszenyezett. Jézus arra tanít, hogy szeretni Istent és szeretni felebarátunkat – ugyanazt jelenti. Hazudik, aki azt mondja, hogy szereti Istent, akit nem lát, miközben gyűlöli testvérét, kit lát – olvassuk János első levelében. Ahogy tehát embertársainkhoz viszonyulunk, úgy viszonyulunk Istenhez. Embertársaimmal való kapcsolatom mutatja meg Istennel kialakított viszonyomat is, és fordítva. Istent látni a felebarátban csak tiszta szívvel lehetséges. A szív megtisztulása pedig imádság által történhet.

Mi tehát az imádság?

Hagyományosan Istennel való beszélgetésként határozzuk meg. És ez lényegében jól is van így. Amikor a belső szoba csendjében találkozunk Azzal, aki jobban ismer minket, mint mi magunkat. Amikor fölöslegessé válik minden álarc, minden képmutatás, lehull rólunk minden maszk és szavakmögé-bújás – talán ezért iszonyodnak oly sokan az imádkozástól –, és ott állunk tiszta teremtményi arcunkkal a kiáradó Szeretet erőterében. Amikor a földi és a mennyi közötti határvonal megszűnik, és amikor „a mindenséghez mérten” mohatjuk tisztára szívarcunkat. Az imádkozás tehát egyszerre beszélgetés Istennel, és valami sokkal több: személyes létközösség az Örökkévalóval. Az ima visszahoz a jelenbe, oda és akkor, ahol és amikor élünk. Amikor az idő szorításából kiszabaduló jelenben feltáruul az Örökkévaló. Mert ő a mindenkori jelenben él. Világos tehát, hogy tágabb értelemben mindig imádkozunk, mindahányszor az Istennel való létközösséget tudatosan éljük meg – legyen az séta, zenehallgatás, vagy éppen munka.

Aki gyakran ellátogat ebbe a csendbe, az tud igazán belépni az életbe is. Az látja tisztult szívvel az életet olyannak, amilyen valójában. Az tudja a mennyeit és a földit együtt látni, Isten szeretetének szüntelen kiáradását mindenben és mindenekben szüntelen tapasztalni.

Mindennél jobban szeretném, hogy mindenki tanuljon meg imádkozni. Áldott, aki gyerekkorban az anyanyelvvvel együtt sajátította el az imádkozás e másik nyelvét, amely személyes és senki másé. De áldott az is, aki felnőttként tanulja meg. Nem mentegetőzést keresni, nem az elfoglaltságra és túlterheltségre hivatkozni – mintha a favágó arra panaszkodna, hogy nincs ideje megfenni a fejszét. Elkezdni, bármilyen nehéznek, élménytelennek, képmutatónak érezzük is az elején. Vannak segédanyagok és hasznos tanítások, melyek eligazíthatnak akadályaink leküzdésében. Ne feledjük azonban, hogy imádkozni mindezekelőtt az imádkozás tanít meg. Ebben az iskolában mindenkinek magának kell megtanulnia önnön nyelvét.

Még akkor is – vagy még inkább –, ha kisebbségi léthelyzet és frusztrált klérus és (egyelőre) üresedő templomok...

Nem szabad
mentegetőzést
keresni, sem
az elfoglaltságra
és túlterheltségre
hivatkozni – mintha
a favágó arra
panaszkodna,
hogy nincs ideje
megfenni a fejszét.

Czire Szabolcs

Rend és jog - birtokon belül

Nem hiába harcoltak a kisebb és nagyobb közösségek és azok vezetői az erdők visszaszolgáltatásáért. Ahol komolyan vették a törvény adta lehetőségeket, és nem visszaéltek, hanem éltek vele, ott mára már a közbirtokosságok jelentős szerepet töltenek be a falvak, községek életében. Büszké lehetünk elődeinkre, akik évszázadokkal ezelőtt olyan demokratikus törvényrendszernek rakták le az alapjait, amely a XXI. században megállja, vagy megállná helyét, ha követnék az utódok. A közbirtokosságok voltak azok,

amelyek a múltban – és hiszem, hogy a jelenben is – részt vállaltak a községek közösségi működésének megszervezésében, illetve művelődési házak, iskolák, templomok felépítésében és fenntartásában. Ezt az örökséget kell átvenniük jogi utódaiknak is. Mi örömmel mondhatjuk el, hogy Oklánd községben ez a folyamat elindult. Illesse köszönet érte Orbán Csabát, aki a kezdetektől fogva mozgatója volt ennek az ügynek, és mindazokat, akik segítették és követték a szomszédos falvakból is e munkájában. Ugyanakkor meg

kell állapítanom azt is, hogy az erdőügyeket szabályozó törvénynek – sok kisebb hibája mellett – van egy nagy fogyatékosága, amely véleményem szerint hátrányosan érintette az egyházközösségeket.

Az egyházak erdeit sajnos kiszakították a közbirtokosságból, vagyis külön mérték ki. Ez, úgy vélem, hátrányára válik az egyházközösségeknek, főként azoknak, ahol csak néhány hektár erdőről van szó, hisz így a teljes adminisztrációt az egyházközösségnek kell végeznie, pontosan úgy, mintha több ezer hektár erdeje volna a tulajdonában – kezdve a szerződésköltéstől az eladásig, az őrzésig, az üzemterv elkészítéséig.

A másik negatív folyamánya ennek az áldatlan helyzetnek az, hogy így az egyházaknak nincs szavuk a közbirtokosságban – vagy csak nagyon kis mértékben –, pedig nagyon fontos lenne, hogy valaki a közbirtokosságon belül a közösségi érdekeknek is érvényt szerezzen.

Az emberek nagy része a pillanatnyi hasznot szeretné látni a területei után. Igen sokan már nem is laknak azokban a közösségekben, így őket mérsékelten érdekli, milyen állapotban vannak a közintézmények. Nem látom, hova fognak alakulni az egyház kívülrakedése után a közbirtokosságok ebben az elanyagiasodott, csak személyes érdekeket szem előtt tartó világban.

Kelemen Levente

Open Content for Open Society (Nyitott tartalom a nyitott társadalomnak)

E címmel rendezték meg május 22-e és 26-a között Kolozsváron az Európai Keresztény Internetes Konferencia (European Christian Internet Conference) nevű szervezet és az Erdélyi Református Egyházkerület közös szervezésében a 9. Konferenciát.

Az ECIC 1996-ban alakult meg a Keresztény Párbeszéd Világszövetség patronátusa alatt. Több országban volt már konferencia, a negyedik Magyarországon, és a kilencedik itt Erdélyben, Kolozsváron. Eleget téve Szabó Mihály helyi szervező meghívásának, magam is részt vettem ezen a konferencián. Az Unitárius Egyház részéről jelen volt még Ruzsa István műszaki szerkesztő. A konferencián 12 ország összesen 36 képviselője volt jelen.

A konferencia munkafolyamata három fő részre tagolható. Az első részt az előadások képezték, majd a különböző munkacsoportok következtek, és a harmadik részben a résztvevők munkáikat, egyházuk internetes tevékenységét ismertették. E témakörben én is tartottam egy rövid bemutatót *Első unitárius lépések a Világhálón* címmel, amelyben ismertettem Léta Sándor volt petrozsényi lelkész kezdeményezését az egyetemes egyházi honlapot illetően, továbbá bemutattam az általam készített honlapokat, így az Unitárius Egyház márciusban elérhetővé tett honlapját is (www.unitarius.com).

Érdekes volt hallani a különböző országok és egyházak internettel foglalkozó képviselőinek véleményét, tapasztalatát az egyház és az internet kapcsolatáról. A kérdésre – jelen kell-e lennie az egyháznak az interneten – az egybehangzó válasz az igen volt. Am az a kérdés, hogy ennek milyen mértékben kell megtörténnie, már különböző állásfoglalásra készítette a résztvevőket. Az ilyen jellegű kérdésekre negatív és pozitív példa egyaránt elhangzott. Németországban például az Evangélikus Egyháznak van interneten keresztül történő konfirmáció-előkészítője. Ugyancsak ennek az egyháznak a keretében létezik chat-en (csevegőn), ill. villámpostán keresztül lelki segítségnyújtó szolgálat is.

Számunkra ezek a kérdések (még) távolinak tűnnek, ám az információs társadalom gyors térhódításával nálunk is hamarosan előtérbe fognak kerülni. Városainkon már nem probléma az internethez való hozzáférés. A konferencián elhangzott az is, hogy a vallásos kérdések ma is nagyon foglalkoztatják az embereket, és erről számoltak be azok, akik a csevegőkkel foglalkoznak, elmondva, hogy a vallásos témával foglalkozó chat-szobák a leglátogatottabbak.

Érdekes volt látni a különböző egyházak honlapját, és hallani további terveiket. A példák azt mutatják, hogy sehol sem mennek könnyen és zökkenőmentesen az internet világába való belépések, de ahol felismerték az internet adta lehetőségeket – úgymint: a magunkról való tájékoztatás a külvilág és a beltágok

(Folytatás a 4. oldalon)

ifj. Szombatfalvi József

A hegyen épült...

(Folytatás a 1. oldalról)

magasra tartják a bennetek meggyújtott fáklját, a véget nem érő építkezést jelenti, a régi és mégis mindig új iskola megerősítését, s új hegyeken új városok építését.

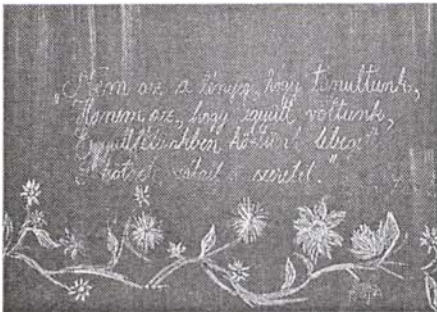
Hisszük, hogy veletek és a bennetek élő lelkeséggel

„a nemzedékek őrváltásán jönnek majd újra boldog építők, és kiássák a fundamentumot s az erkölcs ősi, hófehér kövére emelnek falat, tetőt, templomot”

(Was Albert)

Ezért búcsúztatjuk most az elmenőket, de köszöntjük a jövőnkbe érkezőket, az azt felvállalókat, az ezer új Kőműves Kelemt, akik tudják, mert ezt kapták útravalóként, hogy „a fundamentum Istentől való és Istentől való az akarat” amely újra építi a régi falakat s emel újakat, hogy ragyogjanak a szellem, az erkölcs, a tudás hegyen épült városai: templomok és iskolák. Induljatok, kísérjen utatokon Egyházunk áldás kívánása, a család és iskola imádsága, s mindannyiunk féltő és óvó szeretete. Isten áldjon.

Elhangzott Kolozsvárt, 2004. június 12-én a János Zsigmond Unitárius Kollégium ballagási ünnepélyén a belvárosi templomban

Open Content...

(Folytatás a 3. oldalról)

felé, a gyors kapcsolattartás -, ott komoly és nagy előrelépések történtek. Magam is úgy gondolom, az internet ma már nemcsak kihívás az egyház számára, hanem lehetőség is. A misszió, a gyors kommunikáció stb. lehetősége.

Fontosnak tartottam e konferencián való részvételt a személyes érdeklődésem túlmenően azért is, mert megismerve a fejlettebb technológiával rendelkezők tapasztalatait munkánk során kiküszöbölhetünk számos akadályt.

Az internet világa a kapunkon zörget, hogy kihasználjuk-e az általa felkínált lehetőségeket, rajtunk áll. Sokszor kissé idegenkedve állunk e „világ” előtt, mert ismeretlen, átláthatatlan,

sokaknak nehézkes megbarátkozni a géppel és a rendszerrel, de komoly lehetőségeket nyit meg számunkra.

A konferencia négy napja nemcsak élményekkel töltött el, hanem lehetőséget nyújtott a barátkozásra és a szakmai fejlődésre.

Köszönet Szabó Mihálynak a meghívásért és az ECIC vezető tanácsának a támogatásért, amely nélkül nem vehettem volna részt a konferencián.

Örömmel adjuk hírül Olvasóinknak,
hogy az Erdélyi Unitárius Egyház központi honlapján
júniustól olvasható a *Keresztény Magvető* is.

Mondd, amerikai testvér, te látod a (közös) jövőt?

Beszámoló az erdélyi és észak-amerikai
testvéregyházközi tanácsok együttes üléséről

A címbebeli kérdés, az amerikai jelző aktualizáló hozzáadása nélkül, egy népszerű anyaországi együttes, a Hobo Blues Band plakátjáról mered a világra, amint két barát, sorstárs, mondhatni testvér összelelkendezését és együttes jövőt kémielő távolbá-nézését kíséri. Amikor amerikai barátainkkal egy eredményes gyűlés után az egyház dísztermében egymást átölelve fényképezőgép elé álltunk, ez a kérdés jutott eszembe. Hiszen két-napos együttlétünk végeredményben erről szólt: a jelenben egy-házközseinket összekötő testvérkapcsolatok vizsgálatáról, azok fejlesztési, jobbátevő lehetőségeiről, s a globális jövőkép homályos bizonytalanságába burkolózó távlatainkról.

Április vége újabb határkö-értékűnek minősíthető találkozót hozott Kolozsvárra az erdélyi és észak-amerikai testvéregyházközi kapcsolatok mezején. Ekkor került sor az amerikai Partner Church Council vezetőinek és az erdélyi unitárius Testvéregyházközi Tanács tagjainak második összejövetelére. A kilencvenes évek közepén tartott első hasonló találkozó kicsengéseit azóta beleperte az ezredforduló felverte por, s az időre mindkét szervezetben hasonló erővel jelentkezett az igény újra átbeszélni közös dolgainkat. Amerikai részről a PCC elnöke, ügyvezető igazgatója, pénztárosa és utazásszervezője jött el Kolozsvárra, erdélyi házigazdáként pedig egyházunk püspöke, főgondnokai, főjegyzője, főtisztviselői, esperesei és a testvérkapcsolatok egyházköri előadói fogadták őket.

Az ülés bevezetőjében Szabó Árpád püspök a testvéregyházi mozgalmat az utóbbi idők legjelentősebb olyan eseményének nevezte, amely egyházunkat a világhoz kapcsolta. Általa híveink nemcsak a külföldi unitarizmus mibenlétéről szereztek tudomást, és egyházközi szűkségeik kezelésére nyertek segítséget, de ennél is fontosabb volt számunkra az a tudat és biztonságérzet, hogy nem vagyunk egyedül. Kolumbán Gábor

főgondnok azon meggyőződését vallotta meg, hogy az unitarizmus a jövőből érkező vallás, ezért növekednie kell, ha nem taglétszámában, akkor kulturális hatásában mindenképpen. Az európai embernek hamarosan globális öntudata lesz, ezért annak alátámasztására szintén globális cselekedetekre van szűksége. Az unitárius egyházak alapvető értékeket képviselnek ebben a globálissá levő világban, olyan sajátos tudással ren-

delkeznek, amit ki kell használnunk. Emlékeztetett Brassai híres mondására, hogy az unitarizmus a jövő vallása. Jöllehet a 20. század nem ezt igazolta, nekünk hinnünk kell abban, hogy a 21. századdal kezdődően ez beteljesül, és mi kovász leszünk a társadalom kenyértésztájában.

Az ülés törzsére térve Gyerő Dávid előadótanácsos az egyházi javadalmazási rendszer megújításának fontosabb lépéseit változta fel, hiszen az egyházközi alkalmazottak fizetése sok esetben jelentős testvéregyházközi hozzájárulást foglal magában. Kolumbán Gábor azt az ide vonatkozó ötletet vetette fel, hogy az erdélyi gazdasági projektekbe érdemes lenne amerikai pénzek, befektetési alapok behozását megpróbálni, például egy amerikai nyugdíjalap és a mi unitárius nyugdíjintézetünk együttműködését.

Larry Coburn pénztárosa az amerikai egyházközi kére-sét tolmácsolta, hogy folytatni szeretnék az erdélyi testvéregyház-közseinknek szánt adományok egy kolozsvári bankszámlára való összesített átutalási gyakorlatát. Nagy előnye e központi bankszámla fenntartásának az, hogy kevés az átutalási kezelési díj összege, s azt is többnyire a PCC vállalja fel. Mivel a romániai banki állapotok megszilárdultak, és az itteni bankszámlák használata sem veszélyesebb, mint máshol, a kérés általános elfogadást nyert.

Szabó Árpád püspök előadta, hogy a kolozsvári Zarándok-és Diákotthon hátralevő építési költségei még mindig olyan összegeket tesznek ki, amelyeket egyházunk önjeléből képtelen biztosítani. Ahogyan az eddigi pénzalapok amerikai gyűjtéséből is kivették a részüket, a vendégek felvállalták, hogy segíteni fognak további, megkeresésre alkalmas egyházközi felkutatásában. Amennyiben a saját alapok összpontosítása és a külföldi támogatások ezt lehetővé teszik, 2005 őszére a diákotthon egyetemi részének fiúbentlakásában is befejeződhetnek az építési munkálatok.

John Dale utazásszervező bemutatta a 2004-re szóló új utazási tervet, amelynek gerincét négy nagy létszámú, magán-személyeknek szóló csoportos utazás képezi pünkösdkor, a nyár derekán, illetve őszi hálaadáskor. Emellett az év során tizenkét egyházközi kisbuszos utazás lesz Erdélyben. Kolumbán Gábor főgondnok ismertette, hogy az egyház már kiválasztotta az amerikai testvéregyházi küldöttségek utaztatására létrejövő turisztikai vállalkozás, az Unitours irodahelyiségét Kolozsváron. Az év végéig elkészül a működtetési és üzleti terv, a szolgáltatás pedig a 2005. év elejétől teljes gőzzel beindulhat.

(Folytatás a 6. oldalon)

Gyerő Dávid

Mondd, amerikai testvér...

(Folytatás az 5. oldalról)

A következőkben beszélgetés alakult ki az egyházköri képviselők szerepéről a testvérkapcsolatok fenntartásában. Cathy Cordes ügyvezető igazgató az amerikai képviselők munkáját vázolta fel. Sok lelkesedés van bennük, de szervezettebb keretre és irányításra van szükségük – mondta. Problémák felmerülése esetén közbenjárói szerepet kell betölteniük, az egyházközség az egyházközséggel, az egyházköri képviselő pedig a neki megfelelő egyházköri képviselővel kell hogy együttműködjön.

Gyerő Dávid előadótanácsos az erdélyi egyházi alaptörvény új előírásait ismertette a testvéregyházi kapcsolatok vonatkozásában. A mi esetünkben a szervezeti keret rendelkezésre áll, azt kell több étellel, tevékenységgel megtölteni – fogalmazott. Kolumbán Gábor főgondnok szerint a kultúra egyik meghatározása az, „hogyan oldjuk meg a problémáinkat”. A testvérkapcsolatok személyes részvételre és a helyi közösségek bevonására alapulnak, s ennek a teljesebb megélése jogos elvárás irántunk az amerikai fél részéről.

A jövőbeli tervek fejezetnél Cathy Cordes igazgató egy új közösségi igényfelmérési folyamatot mutatott be, amelynek célja az, hogy a helyi közösség, az érintettek határozzák meg a

szükségeiket. Az első felmérésre, kísérleti jelleggel, ez év nyarán Árkoson kerül sor, a houstoni testvéregyházközség részvételével. Kolumbán Gábor főgondnok a Székelyföldi Közösségfejlesztők Egyesülete (SZEKE) által az erdélyi közösségfejlesztésre kidolgozott módszert írta körül, és javasolta az azzal való együttműködést.

Az „egyebek” címszónál beszélgetés bontakozott ki az Ed Lichfield-féle utazási szolgáltatás és a Harvest Hope Alapítvány mibenlétéről. A jelenlevők többnyire egyetértettek abban, hogy mindkettő független alapokon működik, így abba az egyháznak nem lehet beleszólása. A hálózati együttműködés egyik alapja az, hogy mindenki hozzáférhet a közös erőforrásokhoz, ezért a hasonló természetű tevékenységet végző szervezeteknek meg kell próbálniuk együttműködni.

A csoportfelvétel készítésére csak mindezek, és még sok apró részlet végigtárgyalása után került sor. Ahogy egymást átölelve álltunk, és a bizakodó tekintetek egy jobb együttműködés távlatával néztek előre, kimondatlanul is megfogalmazódott, hogy nagy szükség van az efféle megmérő, kiértékelő, közösen tervező együttlétekre. Minden szervezet léte azon áll vagy bukik, hogy munkáját mennyire tudja kiértékelni, és abból levonni a tanulságokat. A (közös) jövőt csak így lehet biztos alapokra helyezni, a jelen átgondolt, megtervezett, megmért és kijavított tevékenysége által.

Építészeknek, építőmérnököknek, művészettörténészeknek, régészeknek és más felsőfokú végzettségű szakembereknek

Az épített örökség karbantartása, felújítása felkészült szakembereket, az épített környezet megfelelő értékelése érzékeny intellektuális réteget feltételez szerte a világon. Erdély épített öröksége több mint 5600 jegyzékben nyilvántartott műemléket foglal magában. Ezek védelme és felújítása a helyi sajátosságokat figyelembe vevő szakmai gyakorlatot feltételez.

ÉPÍTETTÖRÖKSÉG-FELÚJÍTÁSRA SZAKOSÍTÓ POSZTGRADUÁLIS OKTATÁS

a Kolozsvári Babeş-Bolyai Tudományegyetem Történelem és Filozófia Karán
a Román Oktatási Minisztérium 4223/1998 sz. rendelete alapján.

A távoktatásként működő tanfolyam időtartama két év, azaz négy félév 2004 októberétől 2006. júniusig, szemeszterenként 6 három-három napos (csütörtök, péntek, szombat) konferenciával. A képzés 600 órából áll, 480 elméleti és 120 gyakorlati órát foglal magában.

A szakcsoportok – román és magyar nyelven – építészek, építőmérnökök, művészettörténészek, régészek és más felsőfokú végzettségű szakemberek számára indulnak oly módon, hogy az általános jellegű közös tantárgyak mellett, a hallgatók végzettségüknek megfelelő előadásokat látogathatnak. A képzés megbízott előadói belföldi és külföldi (Magyarország, Németország, Nagy-Britannia) neves szakemberek. A szakkifejezések megfelelő angol és román nyelvű elsajátítása érdekében: a román és magyar csoport programjának 5%-a angol, ezen felül a magyar csoport előadásainak 25%-a román nyelven hangzik el. A gyakorlati órák helyszínei szakosodott intézmények és műemlék-felújítási építőtelepek, illetve bel- és külföldi szakmai tanulmányutak.

A végzett hallgatók a záródolgozat megvédése után – a 422-2001-es Műemlékvédelmi törvényben előírt és az Oktatási Minisztérium által elismert – oklevelet kapnak műemlék-felújításra posztgraduálisan szakosodott szakemberként. A költségek egy részét a hallgatók tandíja fedezi, míg a külföldi meghívottak plusz költségét külföldi és belföldi intézmények és alapítványok támogatták. A tandíj a hallgatók számának függvényében félévenként 200–250 €.

Jelentkezési határidő: 2004. augusztus 15-e

e-mail: postgraduate@transylvaniatrust.ro, tel: 0264/435489, 0745/585566.

Énekelt versek fesztiválja

„Aratott” a kolozsvári Fűszál együttes. A Vajdaságban, a zentai színházban megtartották az Énekelt Versek IX. Fesztiválját, amelyre az idén tizenegy együttes és szólista nevezett be. A szervező hagyományosan a Thurzó Lajos Közművelődési Központ volt. A zeneszerzőkből, népzene kutatókból, előadóművészekből álló zsűri döntése szerint az idei versenynek két első helyezetteje volt: a zentai Trees-trió (Balog Virág László, Mészáros Anikó és Mészáros Zsuzsi), valamint a kolozsvári Fűszál együttes (Fejős Gabriella, Lakatos Sándor, Nagy Endre, Vigh Menyhárt, Kisgyörgy Tamás és Nagy Éva). Ők a zentai önkormányzat hatezer dináros fődíját, továbbá a budapesti Égtájak Határon Túli Magyar Kulturális Rendezvényszervező Iroda ajándékát – egy üveg Törley óriáspezsgőt kaptak. Harmadik helyezést ért el Barlog Károly szólista (Csóka). Az idén nem osztott ki második díjat a zsűri. A díjakat Juhász Attila, Zenta polgármestere és Goldschmied József, a budapesti Égtájak Iroda programigazgatója adta át. (gi./UK)

Változó egyház a változó világban

A 21. század erdélyi unitarizmusa továbbra is lényegesnek tartja gyökereinek megőrzését, 435 éves örökségének átörökítését a jövő számára. Tudatában vagyunk annak, hogy a *semper reformanda* (a szüntelen megújulás készsége) jegyében fogant unitárius vallásnak mindig meg kell értenie az idők jeleit, de soha nem szabad átértelmeznie szerepét és sajátos küldetését. Nehéz a múlthoz hűségnek maradni, azaz önazonosságunkat maradéktalanul megőrizni, és egyben a jövő elvárásait, igényeit is kielégíteni. Mégis hisszük, hogy a dávidferenci mindig-továbblépni-tudás, az állandó jobbítási szándék, a minket jellemző gondolkodó vallásosság mindig képessé tesz arra, hogy az idő szavát megértsük. Varga Béla egykori püspökünk és teológiai tanárunk, korának kiemelkedő filozófusa megállapítását ma is időszerűnek tartom, mely szerint „az unitárius vallás értelmes hitet és hívő értelmet feltételez”. Az unitarizmust történelme folyamán mindig is erőteljes progresszivitás és dinamizmus jellemezte. Sohasem zárkózott el a haladástól, a változástól, a tudományos világértelmezésektől, hanem mindig összhangba kívánta hozni ezeket a maga vallásos világszemléletével. Mindig nyitott volt a tudományvaló párbeszédre – azaz sosem hagyta figyelmen kívül a társadalmi valóságot.

„Isten vezetése csak egyféle lehet: szabadság általi”

Az unitárius vallás annak az alapállásnak és hitnek ad hangot, hogy Isten vezetése csak szabadság általi lehet. Kant szerint: ha Isten olyan abszolút tekintély volna, amely nem tűr ellentmondást a világban, akkor csak bábjai volnánk akaratának. Isten azonban a maga bölcsességében éppen azt akarja, hogy szabadok legyünk.

A 21. századi unitarizmus vallja Isten létét. *Isten van*. E tétel lényege az a realitás, amelyre utal. Nem tudjuk egészen elfogadni ezt a tényt, ha csupán gondolatban közeledünk feléje. Ha csak elgondoljuk: üresen hagy bennünket. Értelmünk és érzéki tapasztalásunk számára semmit sem jelent. Jelentését csak akkor tapasztalhatjuk meg, ha „transzcendálunk”, ha a tárgyi világ mögé hatolunk, és így fedezzük fel az igazi realitást. Ezért életünk csúcspontját és célját akkor érzük el, amikor felfedezzük a valóságos Istent. Ez a realitás a lét számára az Istenhez való igazodásban lesz hozzáférhetővé. Éppen

ezért nem is Istenről szóló tudásunk, hanem Istenhez való viszonyunk a fontos (Karl Jaspers).

Isten nem külső megfigyelés útján mutatkozik meg Istenként, hanem belső megtapasztalás révén, belső élményként. „A lélek nyelve” pedig – az érzelmek. Emerson unitárius lelkész, költő, esszéíró a 19. század egyik legnagyobb hatású amerikai gondolkodója szerint: „a hit azt jelenti, hogy felfogjuk a lélek jelzéseit, a hitelenség azt, hogy tagadjuk őket.” Isten szerint élni nem azt jelenti, hogy valami számokban kifejezhető tudásra bizzuk magunkat, hanem hogy úgy élünk, s annak elfogadására építünk, hogy Isten van.

„aki van” és „aki velünk van”; Isten a hitben és a hit számára feltétlenül létezik.

A vallás nem egy a sok kötelességünk közül, hanem minden kötelességünk forrása és ösztönzője

Hangsúlyoznunk kell, hogy vallásunk nem irracionális dogmák elhívéséből áll, hanem sokkal inkább Jézus tanításának követéséből. Így cselekedeteink mindenkor ösztönzője az evangéliumból fakadó Isten- és emberszolgálat. Szolgálat a védelme mindannak, ami az ember életét hasznosabbá, értékesebbé, tisztábbá és teljesebbé teszi. Éppen ezért kétséghatározottan igaz, hogy a vallás nem egy a sok kötelességünk közül, hanem minden kötelességünk forrása és ösztönzője.

A 21. századi unitárius ember számára közelinek tűnhet egyik iekiválóbb magyar gondolkodónk, Német László fel-fogása a vallásról: „A nagyság legjobb

Ünnepélyes beiktató Homoródalmáson

Május 9-én a homoródalmási unitárius egyházközség ünnepelt. Ezen a napon került sor Csete Árpád lelkész ünnepélyes beiktatójára.

A közel nyolcvan meghívott és a népes egyházközség megjelent tagjai délutánra zsúfolásig megtöltötték a helybeli templomot.

A beiktató kettős jellegét szolgálta, hogy a homoródalmási egyházközség az új lelkész mellé immár egy ünnepélyesen beiktatót és hivatalon kinevezett kántortanítót is kapott, a helybeli Sorbán Enikő személyében.

Az egyházi beszédeket a beiktató lelkész, őt követően pedig az Egyház püspöke tartotta. A köszöntőbeszéd sora közel százra sikeredett, melyek által többen is kifejezték jókívánásaikat, és a legkülönbözőbb tanácsokkal látták el a frissen beiktató homoródalmási lelkészt és kántortanítót. Szóltak az ünnepeltekhez: az Unitárius Egyház főgondnoka, a székelyudvarhelyi egyházkör előljárói, az ULOSZ elnöke, a korábbi szolgálati hely (Rava) faluközségének képviselője és a marosi egyházkör esperese, nyugdíjas lelkészek, lelkész-barátok, valamint a helyi egyházközség gondnoka és a település polgármestere.

A kántortanító rövid bemutatkozó orgonajátékát a helybeli énekkar fellépése követte, ugyancsak Sorbán Enikő irányításával. A kissé hosszúra nyúlt beiktató ünnepséget a kántori lakon tartott közébed zárta.

S. K.

Jézus nem véletlenül fogalmaz így: „Isten lélek, és akik őt imádják, szükség, hogy lélekben és igazságban imádják.” Az ő istenismerete nem merevedett dogmatikus felépítménnyé, teológiája sincs az „Istenről szóló tudomány” értelmében, Isten nem probléma volt Jézus számára, hanem valóság, a jóság, igazság és szeretet személyes valósága. Az Isten létére és tulajdonságaira vonatkozó elvont kérdésekkel nem foglalkozott. Őt Isten tapasztalása, létének ösztönös megragadása érdekelte. Amint Erdő János írta: nem fogalmakat tanított Istenről, hanem egyszerűen hitt Istenben,

dajkája a vallás. Az embert rángatják a pillanatok, és hajtja a küldetés. Vallásosnak lenni: hűnek lenni a természetünkre írt categoricus imperativushoz. A vallásos érzés egy lelkünkön rajtmaradt köldökszín, amely magasabb élet vérével táplál, s ha a pillanatoknak akarjuk ajándékozni magunkat, ránt, fájdalmat okoz... A vallásosság nekem nem szemlélet, theoria, ahogy a görög mondta, hanem gyökér, a lelkemen rajtfelelt köldök-

(Folytatás a 8. oldalon)

Józsa István Lajos

Változó egyház...

(Folytatás a 7. oldalról)

zsinór, mely azon a bennünk lévő »mögötünk«-ön át a sötétbe visz. Sötétbe visz, s mégis vért hoz onnét, minden táplálék közt a legfontosabbat. A vallásosság egy különös neme a hűségnek: állapot, hangulat. A legokosabb volna meg sem nevezni; hiszen már a pusztá megnevezés is megfertőzi, mint Isten nevét bizonyos népeknél a kiejtés. A tudat tájékozódik, szorong, irányít, csábul: látszólag mindig a világgal foglalkozik, s akitől igazán fél, akitől szűkül, akiért küzd, mégsem előtte van, hanem mögötte, abban az irányban, amelybe az üdvösség esik. A vallás nekem

nem istenlátás, hanem üdvösségügy. Nincs köze az elhívéshez és a hitvalláshoz. A világréptől megtisztított religió minél erősebb, annál némább. Hogy az ember mit hisz el, az az esze szerkezetétől, környezetétől és pillanatnyi ismereteitől függ. Az, amit elhiszek, a tudományos népszerűsítő világrépa, olyan kortól függő s véletlen dolog, hogy azt a vallásossággal összeházasítani, egyiket a másikkal megkötni: méltatlan dolog. Az elhívésben az embernek csak két kötelessége lehet: azt hinni el, amit el tud hinni, s belátni, hogy abban, amit elhitt, inkább a gondolkodás hűsége a fontos, mint maguk a mulékony, foszló tételek. Az elhívés s a világrépa a vallásos élmény mellett harmadlagos dolog”

Mit vár a 21. század embere az unitarizmustól?

Egy mondatban azt hiszem így lehetne megfogalmazni: szüntelen megújulási készséget. Örök reformációt. A reformáció jel-szava nemcsak a korabeli egyházra vonatkozik, hanem a ma egyházára is. Az „ecclesia semper reformari debeat” azt jelenti, hogy „az egyháznak újra meg újra meg kell újulnia”.

Állandó feladatunknak kell tartanunk tehát a „vallási szervezeteink, intézményeink reformálását, hogy minden korban megfelelhessen annak az örök tartalomnak, amely a legtisztábban az evangéliumban mutatkozott meg; kielégíthessék a mindenkori ember hitszükségeit, és szolgálják az ember szabadságát”. (vö. Erdő-Czire).

A kéknefelejcs...

(Folytatás az 1. oldalról)

mindenekelőtt emberré válásunk elsődleges tényezője volt. Ezután Szász Ferenc brassói lelkész a földművelés és vallásosság bibliai, teológiai és társadalmi szempontjain vezetett végig. Két bibliai verset emelt az egyházi gazdálkodás horizontjára: „...ha valaki nem akar dolgozni, ne is egyék” (2Thessz 3,10), és „Úgyhogy az sem számít, aki ültet, az sem, aki öntöz, hanem csak az Isten, aki a növekedést adja” (1Kor 3,7).

A nap hangulatába békésen simított bele Herczeg Ágnes kert- és tájépitő mérnök meggyőző tanúságtétele a tájvédelemről. A táj nemcsak a minket körülvevő természet, hanem a teremtett világ és az azt fejlesztő vagy romboló ember kölcsönhatása is, ezért önmagunk is részei vagyunk a tájnak, életvitelünk által – vallotta. Ertsey Attila a „többet fogyasztunk, mint amennyit termelünk” valóságában vergődő közösségek előtt álló két nagy kihívást fogalmazott meg: a pazarlás alapján álló szociális válságot és az elkerülhetetlennek látszó globális felmelegedést. Végül Takács Edvárd a rendtartó közösségek egy meghatározó tevékenységének, a kalának az életre keltéséről beszélt.

Az eset a példászerűen helyreállított várfalak között büszkélkedő árkosi templomban istentisztelet zárta, Józsa Lajos kőkösi lelkész szószéki szolgálatával, aki a szegény asszony két fillére példázatával hívta fel a figyelmet: közösségeink fenntartásának ügyét nem feleslegünkből adakozva szolgáljuk igazán, hanem csak teljes odaadással és áldozattal. Ugyanide kapcsolódott másnap reggeli előadásával Oláh Sándor csikszeredai társadalomkutató is, aki a Homoród mentén végzett kutatásainak eredményeiből mutatott be izelítőt. A posztmodern világ

és a posztkommunista társadalom szorításában vergődő székely falu valóságairól szóló izelítő keserű, de valós képet festett elénk.

A hátralevő két nap az erdő-, illetve földgazdálkodás rejtelmeibe vezetett be. Az előbbi téma szakmai alapját Szász János tunsádi erdőmérnök általános erdőgazdálkodási bevezetője, illetve Bakó Csaba csikszeredai erdészeti igazgatóhelyettesnek az unitárius erdészet körvonalazódó jövőkép-vázolása adta. Ennek egyik lehetősége a földrajzilag közel eső erdőterületek régiókénti tömörítése és együttes gondozása lenne. Egy fiatal lelkész hozzászólása a romániai erdőgazdálkodás egyik fájó valóságára tapintott rá: a visszakapott vagy olcsón megvásárolt erdőkkel való foglalkozás kimondottan gazdasági beállítottságú, a gyors nyereség reményében a tulajdonosok lemondanak a fenntartható gazdálkodás lassú, de biztos lépcsőinek betartásáról, a pillanatnyi haszonért elfelejtjük a biztonságot adó befektetést, a fától nem látjuk meg az erdőt, a deszkától az életet.

A földművelő terület szakértőjeként a fenntartható gyümölcsészet anyországi apostola, Lantos Tamás a biokertészet előnyeiről, valamint a kereskedelmi célokat szolgáló gyümölcsös és a tájat védelmező gyümölcsény közti különbségről beszélt. Benedek János agrármérnök, az illyefalvi LAM alapítvány tan gazdaságának vezetője a romániai földművelésnek és állattenyésztésnek az európai csatlakozási előfolyamatok által nyújtott lehetőségeit és veszélyeit villantotta fel. Végül Hajdu Zoltán, a marosvásárhelyi Fókusz Öko-Center környezetvédelmi egyesület munkatársa az erdő és a földek környezetvédelmi értékéről, valamint az ökológiailag érzékeny területek megműveléséről adott elő.

Az árkosi egyházközség erdejébe tett egész délutános látogatás elején a helyi erdész és az önmagát erdőszakértővé képzett helyi lelkész fűrgye irányításával probléma-felismerő és -értelmező sétát tettünk, majd az árkosi keblitanács hozzáértő tagjainak – hisszük – kiérdemelt vendégszeretetét élveztük.

A háromszéki havasok ormán alábukó nap a hiányos tapasztalatok és az égető tudásvágy által némileg összekovacsolt csapatot körben ülve találta, mintegy összegzésére a szerzett információknak. Herczeg Ágnes professzor-asszony egy tölgyfaág példáján szemléltette az erdélyi ember őshonos tudását a természet dolgairól, majd egy kéknefelejcs-csokor felmutatásával az okulásul szolgáló együttlét egyik üzenetét mondta ki: az erdélyi unitáriusoknak, akik tövéről fakadtak egy természettel együttélő közösségnek, s akik ősi tudást hordoznak e tájak védelmének lehetőségeiről, nem szabad elfelejtenünk az erdőhöz és földhöz kötődő felelősségüket.

2. sz. JEGYZŐKÖNYV

az Egyházi Képviselő Tanács 2004. április 2-án tartott I. évnegyedi üléséről

Jelen vannak:

Hivatalból: dr. Szabó Árpád, dr. Máthé Dénes, Kolombán Gábor, dr. Rezi Elek, Szabó László, Székely Miklós, Török Elek, Nagy Endre, id. Szombatfalvi József, Kedei Mózes, Máthé Sándor, Kovács Sándor, Popa Márta, Varró Margit, Asztalos Klára, Sándor Krisztina, András Benedek, Szabó Magda, Székely Botond.

Választás útján: Bálint B. Ferenc, Bartha Alpár, Nagy László, Kovács István (S), Csete Árpád, Andorkó Ferenc, Gazdag Géza, Erdő László, Orbán Pál, Dombi Dezső, Czibalmos Kozma Csaba, László János.

Előadótanácsosok: Gyerő Dávid, Mikó Lőrinc, Vörös Alpár.

Tanácskozási joggal részt vett: Szabó Anikó főszámvevő

Igazoltan hiányoztak: Szén Sándor, Székely Kinga Réka, Csáka József, Farkas Emőd.

Igazolatlanul hiányzott: Sófalvi Attila.

16. Bálint B. Ferenc imája után dr. Máthé Dénes főgondnok üdvözlő a megjelenteket, megállapítja a gyűlés szabályszerű összehívását a 285/2004. sz. meghívóval, a határozatképességét, és azt megnyitja.

A jegyzőkönyv hitelesítésére felkéri: Bartha Alpár, Sándor Krisztina és Andorkó Ferenc tagokat. A gyűlés tárgysorozatot elfogadásra ajánlja, és javasolja, hogy a mai gyűlést Kolombán Gábor főgondnok-társa elnökölje a világi részről.

Az Egyházi Képviselő Tanács a megnyitót tudomásul vette, a tárgysorozatot és Kolombán Gábor főgondnok elnöklését elfogadja.

17. Jelentés az egyházi főhatóság munkájáról, az egyházképviseletről és az elintéztett ügyekről a 2003. november 27. – 2004. április 1. közötti időszakban.

Az Egyházi Képviselő Tanács jóváhagyólag tudomásul vette az Egyházi Főhatóság általános munkájáról, az egyházképviseletről és az elintéztett ügyekről előterjesztett jelentést.

Az EKT egy tartózkodás mellett határozatba foglalta, hogy a homoródszentmártoni ifjúsági ház körüli kérdések rendezésére egy bizottságot hoz létre, amelynek összetétele Kolombán Gábor főgondnok, Kedei Mózes esperes, ifj. Szombatfalvi József lelkész és Szabó László, az ODFIE elnöke.

18. A Misszió Bizottság 2004. április 1-én tartott ülésének jegyzőkönyve.

Az Egyházi Képviselő Tanács jóváhagyólag tudomásul vette a Misszió Bizottság üléséről előterjesztett jegyzőkönyvet.

Az EKT egy tartózkodás mellett határozatba foglalta, hogy Varga Sándornak a Misszió Bizottság ülésén tett kijelentését a legátus fogadásának visszautasításáról elfogadhatatlannak tartja, lévén, hogy a fogadás az egyházközösség hatásköre. Az EKT bizik abban, hogy a lelkész meggondolja magát, és továbbra is ellátja feladatait a legátusok fogadását illetően. EKT megbízta dr. Szabó Árpád püspököt, hogy személyesen is továbbítsa az érintetteknek a fenti álláspontot.

19. A 2004. január 26-i lelkészképző vizsga jegyzőkönyve.

Az Egyházi Képviselő Tanács jóváhagyólag tudomásul vette a lelkészképző vizsgáról előterjesztett jelentést.

20. Jelentés a teológiai hallgatók 2003. évi karácsonyi legációs szolgálatairól.

Az Egyházi Képviselő Tanács jóváhagyólag tudomásul vette a legációs szolgálatokról előterjesztett jelentést.

21. Jelentés a teológiai hallgatók I. félévi vizsgaeredményeiről, az unitárius Tanári Kar ösztöndíj-javaslatára a 2003–2004. tanulmányi év II. félévére.

Az Egyházi Képviselő Tanács jóváhagyólag tudomásul vette az ösztöndíj-javaslatokról és a vizsgaeredményekről szóló előterjesztést.

Andrási Benedek javaslatára az EKT egy tartózkodással úgy határozott, hogy az érdemösztöndíj minősítést kiterjeszti a 9,80–10 közötti általánosra.

A teológiai hallgatók által beterjesztett kéressel kapcsolatban az EKT egy tartózkodással elhatározta, hogy az ösztöndíjak odaitélésénél a szeptemberi vizsgaidőszak eredményét is beszámítja az általánosok kiszámításába; a vizsgahalasztást ezután írásban kell kérelmezni a vizsgaidőszak elején, legtöbb két vizsgára, az ezeken kívül halasztott vizsga bukásnak minősül.

22. Jelentés az amerikai és az angliai ösztöndíjakra meghirdetett versenyvizsgáról.

Az Egyházi Képviselő Tanács jóváhagyólag tudomásul vette az amerikai és angliai ösztöndíjakra meghirdetett versenyvizsgáról szóló előterjesztést.

Jakabházi Béla-Botond, a Starr King-ösztöndíj elnyerője ügyében az EKT úgy határozott, hogy távozásának körülményeit a marosvásárhelyi egyházközösséggel egyeztetni kell.

23. Fekete Béla jelentése a 2002–2003. évi angliai tanulmányútjáról.

Az Egyházi Képviselő Tanács rosszallását fejezte ki azért, hogy Fekete Béla közel egy év után sem terjesztett be jelentést angliai tanulmányútjáról.

Az EKT nyolc tartózkodással úgy határozott, hogy egymillió lejes azonnali pénzbüntetés mellett két hetes határidőt szab meg a jelentés beadására; ha a jelentés akkor sem érkezik meg, Fekete Béla 5 évre kizárja magát a külföldi ösztöndíjakra jogosultak sorából.

24. Egyházközösségi felmérés a kivándorlásról és a szörványvidéken való letelepedésről.

Az Egyházi Képviselő Tanács úgy határozott, hogy a szörványegyházközösségek teljesebb nyilvántartása céljából körlevélben kimutatást kér az egyházközösségektől a szörványvidékre, illetve Magyarországra költözötték elérhetőségéről.

25. Jelentés a valláserkölcsi nevelés terén elnökieg intézett fontosabb tevékenységekről a 2003. november 27. – 2004. április 2. közötti időszakban.

Az Egyházi Képviselő Tanács jóváhagyólag tudomásul vette a 2003. november 27. – 2004. április 2. közötti időszakra a valláserkölcsi nevelés terén elnökieg intézett fontosabb tevékenységekről szóló jelentést. Ugyanakkor felkérte a VEN- és a Tanügyi Bizottságot, hogy 2004. novemberi határidővel dolgozza ki a konkrét statisztikai adatokra alapozott egyházi oktatási stratégiát.

26. Jegyzőkönyv a Valláserkölcsi Nevelési és Oktatásügyi Bizottság 2004. március 13-i rendes üléséről.

Az Egyházi Képviselő Tanács jóváhagyólag tudomásul vette a Valláserkölcsi Nevelési és Oktatásügyi Bizottság 2004. március 13-i rendes ülésének jegyzőkönyvét.

27. A kolozsvári Unitárius Elemi Iskola tanítói állására meghirdetett versenyvizsga jegyzőkönyve.

Az Egyházi Képviselő Tanács jóváhagyta a versenyvizsga eredményeket, és az első helyezett Kádár Irén Erika tanító alkalmazását elfogadta.

Popa Márta igazgató javaslatára az Egyházi Képviselő Tanács úgy döntött, hogy – az állami versenyvizsga gyakorlathoz hasonlóan – egyházunk tanintézményeiben is csak a minimálisan 7-es osztályzatot elérő pályázók tölthetik be a meghirdetett tanügyi állást.

28. A kolozsvári János Zsigmond Unitárius Kollégium jelentése a 2003–2004. tanulmányi év I. félévéről.
Az Egyházi Képviselő Tanács elfogadta a kolozsvári János Zsigmond Unitárius Kollégium jelentését a 2003–2004. tanulmányi év I. félévéről.
29. A székelykeresztúri Unitárius Gimnázium jelentése 2003–2004. tanulmányi év I. félévéről.
Az Egyházi Képviselő Tanács elfogadta a székelykeresztúri Unitárius Gimnázium 2003–2004. tanulmányi év I. félévéről szóló jelentést azzal a meghagyással, hogy a jövőben az EKT elé terjesztett jelentés legyen részletesebb.
30. Jelentés a Lókodi Öregotthon 2003. évi tevékenységéről.
Az Egyházi Képviselő Tanács jóváhagyólag tudomásul vette a Lókodi Ökumenikus Öregotthon 2003. évi működéséről szóló előterjesztést.
31. Szociális ösztöndíj-kérések a marosvásárhelyi kántor-tanítóképző unitárius diákjainak.
Az Egyházi Képviselő Tanács úgy határozott, hogy a marosvásárhelyi kántor-tanítóképző unitárius diákjai számára segélyösztöndíjat folyósít a meglévő támogatási rend alapján 2004. március 1-jétől.
32. Határozat a gyermeknevelési szabadságon levő egyházi alkalmazottak javadalmazásáról.
Az Egyházi Képviselő Tanács egy tartózkodással úgy határozott, hogy a gyermeknevelési szabadságon levő egyházi alkalmazottak 2004. március 1-jétől a törvény által előírt javadalmazást kapják (a nemzeti átlagbér 85%-a).
33. A Nyugdíjintézet vezető tanácsának 2004. április 1-én felvett jegyzőkönyve.
Az Egyházi Képviselő Tanács jóváhagyólag tudomásul vette a Nyugdíjintézet vezető tanácsának április 1-jei ülésén felvett jegyzőkönyvet.
A nagyváradi egyházközség által telekvásárlásra igényelt kölcsönkéréssel kapcsolatban az EKT a kölcsönkéréshez nem járul hozzá, hanem a telekvásárlás ügyében szakmai segítséget nyújt egy költségmentes megoldás felé.
34. A 2004. évi. I. évnegyedének lelkesízi értekezletei.
Az Egyházi Képviselő Tanács Nagy László javaslatát elfogadta, és úgy határozott, hogy az egyházköri jegyzőket egyhavi központi juttatásuk megvonásával bünteti, az I. évnegyedi lelkesízi értekezletek jegyzőkönyvének késői beküldése miatt. (1 ellene, 3 tartózkodás)
35. A 2004. évi gondnok-presbiteri találkozókról dr. Szabó Árpád, Kolumbán Gábor és dr. Máthé Dénes számolt be.
Az Egyházi Képviselő Tanács jóváhagyólag tudomásul vette a 2004. évi gondnok-presbiteri értekezletekről szóló előterjesztést.
Az EKT rosszállását fejezte ki azért, hogy az alábbi egyházközségek nem küldtek képviselőt az értekezletekre: Iszlo, Rava, Vadad, Magyarszentbenedek, Medgyes, Kolozsvár III., Szind, Verespatak, Csegez, Homoródújfalú, Lókod, Szentegyháza, Székelymuzsna, Városfalva, Böződkörispatak, Szentivánlaborfalva-Kézdívásárhely.
36. A 2004. évi egyházköri választások.
Az Egyházi Képviselő Tanács jóváhagyólag tudomásul vette a 2004. évi egyházköri választásokról szóló előterjesztést.
EKT megbízta az elnökséget, hogy az egyházköri választások tudnivalóit írásban közölje az esperesi hivatalokkal.
37. IARF-konferencia szervezésének kérdése Kolozsváron, 2004. szeptemberében.
Az Egyházi Képviselő Tanács hozzájárulását adta ahhoz, hogy Egyházunk 2004. szeptemberében IARF-konferenciát szervezzen Kolozsváron.
38. Kolumbán Gábor előterjesztése az egyházi gazdálkodás fenntarthatósága témakörben tartandó képzésről.
Az Egyházi Képviselő Tanács jóváhagyólag tudomásul vette az egyházi gazdálkodás fejlesztése témakörben tartandó képzésről szóló előterjesztést.
Az EKT úgy határozott, hogy a képzés résztvevői 500 000 lejese részvételi díjjal járuljanak hozzá a szervezési költségekhez.
39. Állásfoglalás a lelkesízek politikai és közérdekű szerepvállalását illetően.
Dr. Szabó Árpád felkérésére dr. Rezi Elek és Szabó László felolvassák írásban megtett állásfoglalásaikat.
Az Egyházi Képviselő Tanács 17 mellette, 3 ellene és 8 tartózkodó szavazattal úgy határozott, hogy nem foglal állást a lelkesízek politikai és közérdekű szerepvállalását illetően.
40. Emlékünnepély szervezése Heltai Gáspár halálának 430. évfordulóján.
Az Egyházi Képviselő Tanács jóváhagyólag tudomásul vette a Heltai Gáspár halálának 430. évfordulóján tartandó emlékünnepély szervezési tudnivalóit.
41. Jelentés az egyházi javadalmazási rendszer állapotáról a bizottság márciusi véleményezése alapján.
Az Egyházi Képviselő Tanács egyhangú határozatot hozott arról, hogy május 21-én rendkívüli ülésen tárgyalja meg az új javadalmazási rendszer részleteit.
Az EKT két ellenszavazattal a központi alkalmazottak javadalmazására tett javaslatot elfogadta; kivitelezését annak a bizottságnak utalta ki, amely a lelkesízi fizetés-kiegészítési igényléseket hivatott elbírálni.
Az EKT határozatban felkérte a fizetési bizottságot, hogy az esperesekkel kiegészült formában vizsgálja meg a fennálló egyházközségi jellegeket.
42. Az egyházi nyomda és kiadóvezetői állás betöltése.
Az Egyházi Képviselő Tanács jóváhagyólag tudomásul vette az elnökség által kiadott pályázati felhívást a műszaki szerkesztői állás betöltésére.
43. Központi bankszámla nyitása a testvéregyházközségi pénzek befogadására.
Az Egyházi Képviselő Tanács úgy határozott, hogy a testvéregyházközségi pénzek befogadását ezentúl egy kolozsvári bankszámlán rendezzük.
44. Egyházköri díjak megállapítása.
Az Egyházi Képviselő Tanács úgy határozott, hogy az egyházköri díj 2004-re 5000 lej/személy legyen, a fizetési úrlapban feltüntetett lélekszám szerint.
45. Az erdélyi és az észak-amerikai Testvéregyházközségi Tanácsok együttes ülése.
Az Egyházi Képviselő Tanács jóváhagyólag tudomásul vette az erdélyi és észak-amerikai testvéregyházközségi tanácsok együttes üléséről szóló előterjesztést.
46. András György ny. előadótanácsos beadványa lakbérének csökkentése tárgyában.
A kérés megtárgyalása után az EKT azt nem fogadta el.
47. Pap Gy. László beadványa a leányegyházközségi kiszállások fedezésére.
Az Egyházi Képviselő Tanács jóváhagyta Pap Gy. László nagyváradi lelkesízi kérését az aradi és temesvári leányegyházközségekbe történő kiszállások fedezésére.
48. Jelentés a 2003. november 27-e és 2004. április 1-je között elnöki leg elintézt fontosabb gazdasági ügyekről.
Az Egyházi Képviselő Tanács jóváhagyólag tudomásul veszi a 2003. november 27-e és 2004. április 1-je között elnöki leg elintézt fontosabb gazdasági ügyekről szóló jelentést.
49. Előterjesztés a Gazdasági Bizottság 2004. április 1-én tartott gyűléséről.
Az Egyházi Képviselő Tanács tudomásul veszi a Gazdasági Bizottság 2004. április 1-én tartott gyűléséről felvett

jegyzőkönyvet, és megállapítja, hogy a Bizottság a következő ügyeket véleményezte:

1. A Kolozs megyei erdők tulajdonjoga
2. Erdőmérnök alkalmazása
3. Az egyházi központ zárszámadása 2003-ról
4. A Nyugdíjpénztár költségvetése 2004-re
5. A Nyugdíjpénztár zárszámadása 2003-ról
6. A Számvevőség jelentése

50. Előterjesztés az államosított házak visszaperelése tárgyában.

Elnökségi előterjesztés alapján az Egyházi Képviselő Tanács megbizta az elnökséget, hogy a 66/2004. sz. Törvény alapján indítson pert az államosított egyházi házak lakásainak visszaperelésére. Ez vonatkozik Kolozsvárra – a Nyugdíjpénztár háza, tanári lakások és a régi Kollégium, Székelykeresztúrra – tanári lakások és Sepsiszentgyörgyre – Nyugdíjpénztár épülete.

51. Előterjesztés az építkezési-javítási segélyek elosztásáról 2004-ben.

A Püspöki Szék javaslata alapján az Egyházi Képviselő Tanács a költségvetésben, 2004-ben rendelkezésre álló építkezési-javítási segélyalapot, az Illyés Közalapítvány és a Magyar Kormány támogatását a mellékelt kimutatásban felüntetett egyházközségeknek osztja el.

Az EKT kezességet vállal a nyarászerezdai társegyházközség templomépítésének támogatására a 2005-ös költségvetési évben.

Az EKT továbbá megállapítja, hogy a Kolozsvár városi tanács 2004-ben 1 518 000 000 lejfel támogatja a belvárosi templom restaurálását.

Az EKT ezt a határozatát közli az esperesi hivatalokkal, a segélyben részesülő egyházközségekkel, és értesíti a tova-

bi egyházközségeket, akik segélyezési kérést adtak be arról, hogy az alap korlátozottsága miatt az E. K. Tanács ebben az évben nem tudja őket segélyezni.

52. Előterjesztés egy erdőmérnöki állás meghirdetése tárgyában.

Elnökségi előterjesztés alapján az Egyházi Képviselő Tanács megbizta az elnökséget, hogy hirdessen meg egy erdőmérnöki állást a Kolozs megyei erdőgazdálkodásra, akinek feladata lesz a más megyékben visszaszerzett erdőkkel való gazdálkodás segítése és tanácsadással való ellátása.

Megjegyzés:

Az idő előrehaladására való tekintettel Kolumbán Gábor főgondnok javaslatára a 35, 37., 38. és 39. számú tárgysorozati pontokat az EKT május végére tervezett rendkívüli ülésén tárgyalja meg:

35. A Kolozs megyei erdők tulajdonjoga és az erdőgazdálkodás

37. Az Egyházi Központ 2003. évi zárszámadása

38. A Nyugdíjintézet 2003. évi zárszámadása

39. A Számvevőség jelentése

K.m.f.

Dr. Szabó Árpád
püspök

Kolumbán Gábor
főgondnok

dr. Rezi Elek
főjegyző

Hitelesítők:

Bartha Alpár

Sándor Krisztina

Andorkó Ferenc

3. s z. J E G Y Z Ő K Ö N Y V

az Egyházi Képviselő Tanács

2004. május 21-én tartott rendkívüli üléséről

Jelen vannak:

Hivatalból: Dr. Szabó Árpád, dr. Máthé Dénes, Kolumbán Gábor, dr. Rezi Elek, Szabó László, Török Elek, Nagy Endre, id. Szombatfalvi József, Varró Margit, Szén Sándor, Sándor Krisztina, Székely Botond.

Választás útján: Bálint B. Ferenc, Bartha Alpár, Székely Kinga-Réka, Nagy László, Kovács István, Csete Árpád, Gazdag Géza, Erdő László, Orbán Pál, Czibalmos Kozma Csaba, László János, Török István (esperes helyett).

Igazoltan hiányoztak: Székely Miklós, Kedei Mózes, Máthé Sándor, Kovács Sándor, Popa Márta, Asztalos Klára, András Benedek, Dombi Dezső, László János.

Igazolatlanul hiányzott: Szabó Magda, Sófalvi Attila, Andorkó Ferenc, Csáka József.

Előadótanácsosok: Gyerő Dávid, Mikó Lőrinc.

Tanácskozási joggal részt vett: Szabó Anikó főszámvevő.

53. Dr. Szabó Árpád imája után dr. Máthé Dénes főgondnok üdvözlő a megjelenteket, megállapítja a gyűlés szabályszerű összehívását a 453/2004. sz. meghívóval, határozatképességét, és azt megnyitja.

A jegyzőkönyv hitelesítésére felkéri: Török István, Farkas Emőd és Székely Botond tagokat. A gyűlés tárgysorozatát elfogadásra ajánlja, és javasolja, hogy a mai gyűlésünket Kolumbán Gábor főgondnok-társa elnökölje világi részről.

Az Egyházi Képviselő Tanács a megnyitót tudomásul veszi, a tárgysorozatot és Kolumbán Gábor főgondnok elnöklését elfogadja.

54. Beszámoló a fizetési bizottság május 17-i üléséről.

Az Egyházi Képviselő Tanács jóváhagyólag tudomásul vette a fizetési bizottság május 17-i munkájáról előterjesztett jelentést, és a következő határozatokat hozta:

a. A főtisztviselők és teológiai tanárok szolgálati lakása után nem jár házbérfizetési kötelezettség, és az EKT a köz-költségek 50%-át is fizeti. Azon főtisztviselők, akik jogosultak lennének szolgálati lakásra, de nem abban laknak, ugyancsak 50%-os köz-költség-térítésben részesülnek. Az egyházközségek szintén járuljanak hozzá a lelkesi lakások köz-költség-térítéséhez, legalább 50%-ban. A szolgálati lakások karbantartása, festése és felújítása az illetékes hatóság esetszerű döntése nyomán, egy létrehozandó szabályzat alapján intéződik (1 tartózkodás).

A püspöki rezidencia az egyetemes egyház sajátos intézménye, ezért költségeit 100%-ban az EKT hordozza, a központi költségvetés terhére (2 tartózkodás).

b. Az EKT felhívja az egyházközségek figyelmét, hogy járuljanak hozzá az irodai eszköztár (számítógép, nyomtató, fénymásoló, világháló-kapcsolat, más irodai eszközök) felállításához, illetve fejlesztéséhez. Az esperesi hivatalok felszereltségéhez az EKT az egyházi központ költségvetéséből járuljon hozzá.

c. A főgondnokok is kapjanak szolgálati mobiltelefont, 20\$/hó használati értékben. Az egyházkörök saját költségvetésük terhére az esperesnek szintén biztosítsanak szolgálati mobiltelefont. Ennek érdekében minden egyházkör az év végéig valósan mérje fel a következő évi általános szükségleteit, és úgy építse fel a költségvetését, hogy a hiányok a

következő évi egyházi központi költségvetésbe is beépülhesenek (3 ellene, 1 tartózkodás).

d. Az EKT a jövőben alapokat különít el a központi költségvetésből egy újabb személygépkocsi vásárlására (3 tartózkodás).

A jelenlegi központi szolgálati gépkocsik használata felett a püspök elérhetetlensége esetén a közigazgatási előadótanácsos is rendelkezik. Amennyiben valaki a központi szolgálati gépkocsikat személyes célra használja, köteles az üzemanyagot 130%-ban megtéríteni. Ugyanigy, ha valaki saját gépkocsiját központi szolgálati célra használja, részesüljön 130%-os üzemanyag-térítésben. A szolgálati célú gépkocsi-használat nyilvántartási rendszere megerősítendő (1 ellene, 3 tartózkodás).

Az esperesi szolgálati autót illetően az EKT a központi költségvetésből támogatni fogja azt, hogy az egyházkörök a jövőben vásároljanak egy-egy szolgálati gépkocsit szükségleteik fedezésére. Addig is, saját autó használata esetén az esperes részesüljön 100%-os üzemanyag-térítésben, és a gépkocsi évi fenntartásához az egyházkör annyi százalékban járjon hozzá, ahányban azt szolgálati célra használta, nyilvántartás szerint (2 tartózkodás).

Az EKT javasolja az egyházközségeknek, hogy a lelkész személyes gépkocsijának a fenntartásához járjon hozzá, a szolgálati ügyekben való használat arányában (2 tartózkodás).

e. A kiszállási díjakat illetően az EKT megbízta az elnökséget, hogy a következő ülésre készítsen javaslatot egy átfogó egyházi kiszállási költségterítésre (1 ellene, 5 tartózkodás).

f. A kórházlelkézi javadalmazási rendszer megvizsgálására az EKT kiküldi a bizottság által elkészített ürlapot, majd az adatok számbavétele után döntést hoz a kórházlelkézi javadalmazás ügyében.

g. A szórványlelkézi javadalmazás ügyében az EKT megbízta a bizottságot, hogy az ürlap értékelése után terjesszen elő javaslatot a javadalmazás összegére nézve.

Az EKT a kórház- és szórványlelkészek számára szintén szolgálati lakást biztosít vagy fizeti számukra a házbért, és a köz költség 50%-át. A házbérhez az illető lelkészeket alkalmazó intézmények is hozzájárulnak, lehetőségük szerint (3 tartózkodás).

55. Határozat a lelkézi és esperesi javadalmazásról

Az Egyházi Képviselő Tanács 1 tartózkodással jóváhagyta a fizetési bizottság által előterjesztett javaslatokat a lelkézi, ill. esperesi javadalmazás összegeire nézve.

Az EKT ugyanakkor 1 tartózkodással elfogadta a központi fizetési bizottság által javasolt fizetés-kiegészítések összegét is.

Az EKT úgy határozott, hogy az új javadalmazási rendszert 2004. június 1-jétől bevezeti.

56. Határozat a központi alkalmazottak javadalmazásáról.

Az Egyházi Képviselő Tanács 1 ellenszavazattal és 1 tartózkodással jóváhagyta a fizetési bizottság által előterjesztett javaslatokat a központi alkalmazottak javadalmazásának összegére nézve, 2004. június 1-jétől kezdődően.

Az EKT ugyanakkor megbízta a fizetési bizottságot, hogy vizsgálja meg a részmunkaidővel alkalmazottak és a teológiai tanárok javadalmazásának állapotát is, és erre nézve tegyen javaslatot az EKT következő ülésére.

57. Javaslat a Starr King ösztöndíj betöltésére.

Az Egyházi Képviselő Tanács 7 tartózkodással elfogadta dr. Szabó Árpád javaslatát arra nézve, hogy a Starr King ösztöndíjat a 2004–2005-ös tanévben Tódor Csaba homoródszentpáli lelkész töltsse be. Tódor Csaba családjával utazik az Egyesült Államokba, hazatérte után pedig kötelezi magát arra, hogy felvételizik a doktori képzésre.

58. A kolozsvári János Zsigmond Unitárius Kollégium címerének elfogadása.

Az Egyházi Képviselő Tanács jóváhagyta a kolozsvári János Zsigmond Unitárius Kollégium címerét, azzal a fel-

tétellel, hogy az iskola a JZS betűk ügyében kérje ki egy szakavatott heraldikus véleményét.

59. Előterjesztés a júniusi gazdasági képzésről.

Az Egyházi Képviselő Tanács jóváhagyta a Kolumbán Gábor főgondnok által előterjesztett javaslatot a június 2-4. között megtartandó gazdasági képzésről.

60. A Nyugdíjpénztár 2003. évi zárszámadása.

A Nyugdíjpénztár előterjesztése alapján az Egyházi Képviselő Tanács jóváhagyja a Nyugdíjpénztár 2003. évi zárszámadását a következők szerint:

Bevételek: 5 651 432 561 lej
Kiadások: 4 403 618 128 lej
EGYENLEG: 1 247 814 433 lej

Az Egyházi Képviselő Tanács határozatát az Egyházi Főtanács elé terjeszti.

61. A Nyugdíjpénztár 2004. évi költségvetése.

A Nyugdíjpénztár előterjesztése alapján az Egyházi Képviselő Tanács jóváhagyja a Nyugdíjpénztár 2004. évi költségvetését a következők szerint:

Bevételek: 6 225 814 433 lej
Kiadások: 2 235 814 433 lej
EGYENLEG: 2 990 000 000 lej

Az Egyházi Képviselő Tanács ezt a határozatát az Egyházi Főtanács elé terjeszti.

62. Az egyházi központ 2003. évi zárszámadása.

A Számvevőség előterjesztése alapján az Egyházi Képviselő Tanács jóváhagyja az egyházi központ 2003. évi zárszámadását a következők szerint:

Bevételek: 39 115 564 851 lej
Kiadások: 36 447 782 411 lej
EGYENLEG: 2 667 782 440 lej

Az Egyházi Képviselő Tanács ezt a határozatát az Egyházi Főtanács elé terjeszti.

63. Előterjesztés az erdők tulajdonjogi helyzetéről.

Az Egyházi Képviselő Tanács elnöksége 2004. március 17-ére összehívta azon egyházközségek lelkészeit vagy képviselőit, amelyek Kolozs megyében erdőt kaptak vissza. A megbeszélés tárgyát az erdők tényleges tulajdonjoga képezte. A Kolozs megyei egyházi intézmények Erdőfeleken és Várfalva határában, valamint még néhány községben kaptak vissza erdőt. A megbeszélés résztvevői egyetértettek abban, hogy az Erdőfeleken 260 hektár volt egyetemes egyházi tulajdon maradjon az egyházi központ tulajdonában, függetlenül a kiállított birtoklevelektől. (Minden egyházi intézmény legtöbb 30 hektár erdőt kaphatott). A további Kolozs megyei erdők legyenek azoké az egyházközségeké, amelyeknek a nevére írták.

A fentiek szerint rögzített tulajdonviszonyi helyzetet az EKT belső egyházi, kötelező érvényű jogszabálynak tekinti.

Egyházi Képviselő Tanács ezt a határozatát közli minden érdekelt Kolozs megyei egyházközséggel.

K.m.f.

Dr. Szabó Árpád
püspök

Kolumbán Gábor
főgondnok

Dr. Rezi Elek
főjegyző

Hitelesítők:

Török István

Farkas Emőd

Székely Botond

Tíz nap az „Ígéret Földjén”

Annyit hallottunk az „Újvilágról”! – most nekünk is látnunk adatott. 2004. március 25-e és április 4-e között a Massachusetts állambeli lexingtoni testvérgyülekezet meghívására tíz napot az Egyesült Államokban tölthettem feleségemmel együtt.

A bostoni repülőtéren Brent Spang, a testvér-tanács vezetőjének fia várt, aki megmutatott néhány nevezetességet a városból, majd elvitt Burlingtonba, szálláshelyünkre.

A gyülekezettel való első találkozás alkalmával a templom alagsorában vacsorát rendeztek tiszteletünkre. A fiatalok neogospelt játszottak, majd a gyülekezet egyik tagja, Bognár Erzsébet József Attila *A Dunánál* című versét szavalta – illetve leánya a vers általa készített angol fordítását is –, majd megszólalt ajkukon a dal: *A Tavaszi szél vizet áraszt*. Ezután kivetített képek segítségével magam mutattam be nekik az alsófelsőszentmihályi közösséget és életet.

A szombatot magunk között csak úgy emlegetjük, hogy a „kinai nap”. Dél előtt a gyülekezet néhány tagja (közülük egy kínai származású) megmutatták a kínai negyed.

Vasárnap nagy izgalommal készültem az istentiszteletre. Én voltam a meghívott szónok. Már előre kis tájékoztató füzetet nyomtattak, amelyből a gyülekezet tagjai sok mindent megtudhattak Erdélyről, Alsófelsőszentmihályról és a családukról is. A prédikáció jól sikerül, átadtuk az ajándékokat: a testvérszólót és egy magyaros stólat a lelkésznek. Láthatóan nagyon tetszett nekik, azt értékelték igazán, hogy megismerhették az elkészítőjét, Csillát, a feleségemet. Délután találkoztunk a fiatalokkal, és megbeszéltünk egy programot a nyári látogatásukkal kapcsolatban. Amy, a vezetőjük elmondta, hogy nemcsak kirándulni szeretnének, hanem valamilyen szociális munkát is végezni, esetleg a mi fiataljainkkal közösen. Ezután egy családnál vacsoráztunk. Ezek jó alkalmak voltak arra, hogy a gyülekezeti tagokkal elbeszélgessünk, és közelebbről megismerjük életüket.

Másnap este a Partner Church Councilnak tartottam beszámolót, és vetítettem képeket otthoni életünkről. Nagyszerű hangulat volt, 12 egyházközség testvérkapcsolatokért felelős

képviselője volt jelen, többek között Cathy Cordes és John Gibbons lelkész is.

Találkoztunk az egyházközség nyugalmazott lelkészével, Polly Guiddal is. Zuhogó esőben látogattuk meg a Unitarian Universalist Association bostoni központját. Az elnök, sajnos, épp kiszálláson volt, de az alkalmazottak kedvesen fogadtak. A legnagyobb meglepetésem az volt, amikor az egyik iroda falán megláttam az ODFIE 2000-ben kiadott plakátját üveg alatt és berámázva.

A következő napon mi hívtuk vissza a testvér-bizottság tagjait jellegzetesen erdélyi vacsorára. Már itthonról készültünk erre az alkalomra. Háromfogásos vacsorát főztünk.

Virágvasárnap még mi is részt vettünk az ünnepélyes istentiszteleten. Helyi szokáshoz híven a testvérgyülekezet kórusa Mozart műveiből adott elő néhányat.

Tíz nap volt csupán, de nagyon tanulságos. Beleláttunk egy egészen más világba, ami nem feltétlenül jobb vagy rosszabb, de mindenképpen nagyon különbözik a miénktől. Megláthattuk a lexingtoni testvérgyülekezet templomát, közösségét, életét. Ez új ismeretségek és barátságok kezdetét jelenti. Tudjuk, hogy a személyes ismeretség erősíti a testvéri kapcsolatot a két gyülekezet között. Ezt bizonyítja az ottani lelkész nő pünkösdi látogatása és fiatalok által tervezett közös nyári tevékenység. Hisszük, hogy ez az utazás a hosszas együttműködés és közös munka első komolyabb állomása!

Dimény József

Újra bizonyoságot téve hitükről

2004. április 4-én, virágvasárnap tizenegy ifjú konfirmált Küküllődombón, öt fiú és hat lány. Számukra ez a nap sok izgalommal járt. De nemcsak ezek az ifjak, szüleik és hozzátartozóik érezték ezt, hanem az a hét konfirmandus is, akik ötven évvel ezelőtt konfirmáltak és ez alkalommal újra bizonyoságot tettek hitükről.

A hét konfirmandus neve: Székely Anna, Finta Ilona, Bordi Zsuzsa, Mátyás Anna, Csiki József, Miklós Sándor (K), Szabó Sándor (S).

Amikor a konfirmációi szertartás elérkezett ahhoz a részhez, hogy a lelkész átadja az első úrvacsorát az ifjú konfirmálóknak, az újak mellé kiálltak az ötven évvel ezelőtt konfirmáltak, és együtt vetették magukhoz az úrvacsorát.

Ezután Hanes Helga köszöntötte a fél évszázaddal ezelőtt konfirmáltakat, akik egy-egy emléklapot és virágot kaptak. Ezt követően Székely Anna szavalata hangzott el.

Névsorolvasással emlékeztek azokra, akik 1954-ben itt álltak az úrasztala előtt, hitükről bizonyoságot téve, de ma már nincsenek az elők soraiban.

Az elmúlt ötven év során életüknek bizonyára nemcsak napos, hanem árnyékos oldala is volt, de az Istenbe vetett hit átsegítette mindannyiukat minden nehézségen, szeretettel és példaadással emlékeztek e virágvasárnapon arra az egykori konfirmálásra.

Péterfi Sándor küküllődombói lelkész elmondta: szeretné, ha ez az ötven éves konfirmáció-megemlékezés hagyománnyá válna a dombói egyházközségben.

Csiki Zita

Unitárius rádióműsorok

Credo – a megtartó hit műsora

Agnus Rádió, kéthetente csütörtökön 7.30-kor. Július 8., 22., augusztus 5., 19., szeptember 2., 16.

Istentiszteletek közvetítése a kolozsvári gyülekezetekből

Agnus Rádió, kéthavonta, vasárnap 12.30-kor. Július 18., szeptember 5.

Meditáció – az elmélkedés műsora

Kolozsvári Rádió, szerdai napokon, 9-kor. Július 14., augusztus 18.

Rádió-istentisztelet

Kolozsvári Rádió, augusztus 1., szeptember 5.
Marosvásárhelyi Rádió, július 4.

Kórustalálkozó Küküllődombón

2000 óta minden április utolsó vasárnapja a zenének van szentelve Küküllődombón. A mostani különleges alkalom ugyanis az Asszonyok Énekkara 30. születésnapját ünnepelte. Erre az alkalomra meghívást kapott a bethlenszentmiklósi dalárda is (Gombocz József vezényletével), valamint a szászcsávási vegyeskar (vezényelt Iszlai László).

Az ünnepi istentiszteletet Péterfi Sándor helyi lelkész tartotta. Prédikációjában kiemelte, hogy a Biblia olyan alkotás, amely mindig időszerű dolgokat tartalmaz, minden kor emberének üzen. Az Ószövetség erkölcsi útmutató is. A zsidó nép történelme, viszontagságai, küzdelmei hasonlatosak a mi népünk sorsához. „Boldog az a nép, amelynek unalmas a

történelme” – mondta. A mi történelmünk véres harcokkal, ármánykodással van tele. Istentől kapott létjogosultságunk van ezen a földön, ideje van értékeinket összegyűjteni – zárta beszédét, és egyben méltó ünneplésre szólította fel a résztvevőket.

Az ünnepi prédikáció elhangzása után Péterfi Erika tiszteletes asszony rövid beszámolót olvasott fel az asszonyok énekkaráról, a megalakulástól napjainkig. Ennek a harminc évnek a munkásságát egy tabló örökítette meg, amelyen a mostani, illetve az egykori tagok képei láthatók. A tabló Ionasiu Radu és felesége munkája.

Az erre az alkalomra meghívott kórusok Kodály, Birtalan József műveit, népd-

lokat, illetve vallásos feldolgozásokat adtak elő.

A két vendégkórus szereplése után a dombói Asszonyok Énekkara lépett fel, ezután a dombói Dávid Ferenc Ifjúsági Egylet köszöntötte az ünnepelt énekkart, végül pedig a helyi Kisgyörgy József Unitárius Dalkör szereplése zárta az ünnepséget. Említésre méltó, hogy a férfi dalkör hét, a női énekkar pedig három új taggal bővült.

Az istentisztelet után a templom bejáratánál megkoszorúzták Kisgyörgy József emléklapoktját, ezt megelőzően Péterfi Sándor lelkész nagyon röviden ismertette a dalárda-alapító munkásságát. A koszorúzást követően néhány bordal eléneklésével hívták meg a dombóiak a vendégkórusokat a Poliglot étteremben tartott kedélyes együttlétre, ahol 150 résztvevő volt jelen.

Csiki Zita

Az építkező egyház

Fásítás Korondon

Az ezerkilencszáz éves elején a korondi hegyen. Fenyőkúton, Kovács Kekem Ferencnek jókora erdőbirtoka volt. A vagyonával jól gazdálkodott, jó módban is élt. A nép suttogta róla, hogy Kekem Ferkónek Korondágában egy vén fenyő tövén csepeg az arany. Az arra járók még ma is emlegetik, bár mindenki tudja már, hogy a dolgoz, takarékos ember a nagy értékű erdővel is ésszerűen bánt, s az volt valójában az „aranycsepegés”.

Ilyen „aranycsepegést” jelenthet az építkező egyház számára még a csak részben viszszerzett erdőbirtok is, ha igazi gazdára talál. A korondi unitárius egyház a fenyőkúti

leányegyházközségével 30-30 hektár erdőt kapott vissza az emberöltőkkel ezelőtt elorzott javaiból, amelyeknek nem bitorlói, hanem valódi gazdái akarnak lenni, hogy egy követésre méltó, szép egyházi élet anyagi alapját ezáltal is megalapozzák. Erről tanuskodik a korondi egyházközség aranykönyve. Farkas László lelkész bejegyzéseiből nemcsak az tűnik ki, hogy a 2003-as esztendőben 130 millió lej bevételt valósítottunk meg erdőgazdálkodással, hanem az is, hogy már az idén, tavasszal sor került a kitermelt erdőresz teljes erdősisítésére.

A korondi unitárius egyház keblitanácsának szervezésében, Farkas László lelkész és Biró Lajos gondnok lelkes irányításával, április 27-én 74 fő részvételével nagyon sikeres csemeteültetési közmunkanapot szerveztek. A 4,3 hektár területre 8000 lucfenyő-, 1500 vörösfenyő- és 1500 hegyjuhar-csemetét is-

került elültetnünk, az elvégzett közmunka 70 millió lej értékű, amelynek szakmai irányítását Nagy Tibor főerdész, valamint Varga Balázs és Lőrincz Levente erdészek vállalták magukra, valamennyien a parajdi Erdészeti Hivatal alkalmazottai.

Ez alkalommal is kiderült, mennyire igaz a szólásmondásunk, mely szerint: egynek még sirni is szaporátlan. Egyházközségünk sikeres közmunkanapját jelentős mértékben támogatta Korond község helyi Tanácsa és Polgármesteri Hivatala, a korondi középiskola igazgatósága, valamint a parajdi Erdészeti Hivatal. Hathatós segítségük nélkül kitűzött célunkat nem tudtuk volna megvalósítani egyetlen közmunkanapon. Jóságos ránk-figyelésükért életükre és munkájukra Isten áldását kérjük.

Lőrincz Levente erdész

Petrozsényi események

- **Április 16-a és 18-a között A hit Isten ajándéka címmel ifjúsági találkozót szervezett a PeDFIE, amelyen kolozsvári, aranyosszéki, erdővidéki, illetve helybeli fiatalok vettek részt.**
- **Május 2-án anyánapi ünnepséget tartottunk, mely alkalommal a petrozsényi magyar tagozat I-IV. osztályos diákjai, a helyi magyar ovoda gyermekei és az unitárius vallásórás gyermekek köszöntötték az anyákat és nagyanyákat egy félórás előadással.**
- **Május 4-en nekifogtunk a templom javítási munkálatainak.**
- **Május 9-én „öregek vasárnapját” szerveztünk, mely alkalommal köszöntöttük a 80. életévét betöltött gyülekezeti tagokat.**
- **Május 28-a és 30-a között gyülekezetünk vendége volt a székelykeresztúri Unitárius Gimnázium IX. és XI. osztálya, amelyeknek diákjai a pünkösdi istentisztelet keretén belül musorral járultak hozzá az ünnepi hangulat emeléséhez.**

Öregek Vasárnapja Petrozsényban

Régi, februári elképzelést sikerült megvalósítanunk. Már akkor terveztük ugyanis, hogy felköszöntjük gyülekezetünk azon idős tagjait, akik betöltötték a 80. életévüket, csak hogy a szünni nem akaró hidegre való tekintettel csak május 9-én kerülhetett sor az eseményre.

Tulajdonképpen minden résztvevő napja volt ez. Az idősök voltak a tiszteletbeli meghívottak. 80-82-84 év: még kimondani is sok, hát még leélni.

De vegyük sorra az eseményeket. A konkrét szervezés egy nőszövetségi gyűlésen kezdődött. Ekkor számoltuk össze a meghívandó vendégeket, állítottuk össze a menüt, számoltuk ki a költségeket, illetve osztottuk le a feladatokat. Az ötlet ugyanis az volt, hogy az öregothonban levő idős unitáriusokra való tekintettel közös hozzájárulással közebédet fogunk szervezni. Azon pedig mindenki részt vehet, mind az előkészítésben, mind az ünneplésben. A hangsúly azon volt, hogy együtt legyünk és jól érezzük magunkat.

Az ünnep a vasárnapi istentisztelettel kezdődött, ahol a szószéki szolgálatot Hegedűs Tivadar teológiai hallgató vé-

gezte. Beszédében az idős emberekről és idős emberekhez szólt. Ezt a helyi tiszteletes rövid köszöntője követte, amely bevezető volt ahhoz a versösszeállításához, amellyel az itthon levő ifjúság kedveskedett az időseknek.

A nap ünnepeltjei Tatár Rozália, Krájbik Ilona, Vogt Anna, illetve Szőke Mária testvéreink voltak. Különböző okok miatt sajnos nem minden idős unitárius tudott részt venni az ünnepségen. Reméljük, a következő ilyen alkalommal többen lesznek majd.

Ezután lementünk a tanácsterembe, ahol már várt a megterített asztal. Mintegy 25-en gyűltünk össze, idősek-fiatalok. A lényeg nem is az ebéden volt, hanem a beszélgetésen, az együtt-

léten. A délután kellemesen telt. Kérdeztük, faggattuk az öregotthonban lakó idős testvéreinket, akik elmesélték életüket, elpanaszolták nehézségeiket. A férfiak többnyire a templomjavítás kérdését vitatták. Úgy hiszem, mindenki jól érezte magát. Ezt az bizonyítja, hogy megfogalmazódott az igény az ilyen alkalomok megismétlésére.

Végezetül szeretném mindannyiunk nevében megköszönni idős gyülekezeti tagjainknak a jelenlétét, illetve mindazoknak a munkáját, akik lehetővé tették ezt a találkozási alkalmat.

Soós Judit

Orvoskongresszus az Unitárius Kollégiumban

Az 1990-es újraindulása óta az Erdélyi Múzeum-Egyesület Orvos- és Gyógyszerésztudományi Szakosztálya évente vándorgyűlésként megrendezi tudományos ülészsorozatát. Az idén tizenegedszer került rá sor, de első alkalommal Kolozsvárt. Az események fő színhelye az Unitárius Egyház támogatásának köszönhetően az Unitárius Kollégium lett. Az előcsarnokban folyt a bejelentkezés, ott és a lépcsőházban állítottak fel bemutató pultokat a gyógyszercégek, a Dávid Ferenc és a Felvinczi György dísztermekben, valamint az egyik első emeleti tanteremben tartották az előadásokat. A folyosóra függesztették ki a posztereket.

Az április 15-e és 17-e közötti rendezvény első napján továbbképző tanfolyamok folytak a belgyógyászat, sebészet, fogászat és gyógyszerészet tárgyköréből. Ezek előadásait tekintélyes magyarországi és marosvásárhelyi orvostanárok tartották. Este a Kolozsvári Magyar Opera termében került sor az ünnepélyes megnyitóra. Ezen dr. Szabó Árpád unitárius püspök is köszöntötte a résztvevőket. Átadták a Pápai Páriz Ferenc díjakat, az egyik kitüntetett dr. Gyergyay Ferenc marosvásárhelyi nyugalmazott orvosprofesszor lett, aki köszönőbeszédében örömet fejezte ki, hogy az ülészsorozat színhelye éppen az Unitárius Kollégium, amelyben ő a gimnáziumi osztályokat végezte az 1930-as

években. Az opera zenekara és szolistaí igen színvonalas hangversennyel nyújtottak művészi élményt a több száz megjelentnek. Az előcsarnokban állófogadással zárult a nap.

A második nap délelőttjén a felkért szaktekinetélyek tartottak előadást, köztük dr. Mikola István, volt magyarországi egészségügyi miniszter. Délután és másnap délelőtt a szekcióülések folytak tizenegy tárgykörre csoportosítva. Összesen 130 bejelentett előadás hangzott el, 37 posztert függesztettek ki. Jóformán egész Erdélyből és több magyarországi egyetemi, kórházi központból jöttek a kutatással is foglalkozó orvosok és gyógyszerészek.

Szombaton délben került sor a záróülésre, amelyen dr. Kovács Dezső professzor, szakosztályi elnök és a kolozsvári rendezőbizottság vezetője, dr. Bódizs György főorvos foglalta össze a tanulságokat. A Bódizs-házaspár fáradhatatlan szervezői munkájával egyöntetű elismerést érdemelt. Az ülészsakra 350-en jelentkeztek be, s a rokonokkal, érdeklődőkkel együtt közel 500-an jöttek el.

A kongresszus hagyományos zárókirándulására szombaton délután került sor Torda-Nagyenyed-Torockószentgyörgy-Torockó-Tordaszentlászló útvonallal. E sorok írója mind a tordai, mind a torockói templomban méltatta az unitárius vonatkozásokat is. Torockószentgyörgyön a szülőház emléktáblája előtt Brassai Sámuelről emlékezett meg.

G. Gy.

Kőrösi Csoma Sándor Napok tizenötödészörre

Az idén május 14-e és 16-a között rendezték meg Kovásznán és Csomakőrösön a Kőrösi Csoma Sándor Napokat, amelyek ünnepélyességét fokozta, hogy egyben a névadó születésének 220. évfordulójához kötődtek.

Kovászna városa három napig ünnepelt, vendégül látta testvérvárosai küldöttségeit. A Kőrösi Csoma nevet viselő líceumuk is megtartotta évi iskolanapjait. Diákszinpadi előadás (*Az ember tragédiája*, Madách-imitáció), kórustalálkozó (kilenc kórus részvételével a református templomban), fotókiállítás (Wonke Rezső, a Duna Televízió operatőre: *A selyem útján*), vándorkiállítás (*A szarvas* témakörrel), néptánc- és sporttánc-bemutatók váltakoztak.

Vasárnap ünnepi istentiszteletek, valamint Nistor Ilonka csángó népdalénekesnő estje zárták a műsort.

Az idén is kiemelkedő rendezvénynek számított a Kőrösi Csoma Sándor Közművelődési Egyesület (és annak elnöke, Gazda József) szervezte tudományos ülészsorozat *Kőrösi Csoma Sándor és Kelet népei* témakörrel. A tizennyolc felkért előadó közül néhányan nem tudtak eljönni, csak előadásuk szövegét küldték el. A megjelentek közül több magyarországi orientalista tartott színes élménybeszámolót azokról a népekről, amelyeket keleti útjaik során ismertek meg, s amelyekkel Kőrösi Csoma is találkozhatott. Mongóliai, kínai, iráni, indiai népcsoportokról, vallási, nemzetiségi viszonyokról esett szó. Külön ki kell emelnünk Bárdi László előadását a jugurokról. Ő már hússzor járta be Kína tájait. Tavaly nyári útjáról a Duna Televízió is filmet készített *A selyem útja* címmel, amelyet több folytatásban sugároztak.

Munka- és útitársai közül Reiner György nomádkutató mérnök és Wonke Rezső operatőr is kiegészítő beszámolókkal szerepelt. Az expedíció filmjének tervbe vett vetítését a megfelelő felszerelés hiánya akadályozta meg. Néhány előadás a csángó-kérdést tárgyalta. Alulírott az idén egyedül képviselte Kolozsvárt: Brassai Sámuel szanszkrit nyelvtanári munkásságáról értekezett.

Szombaton délután került sor a csomakőrösi mellszobor megkoszorúzására, majd a Csoma-emlékháznál ünnepi beszédek hangzottak el Bárdi László egyetemi tanár és Csapó József politikus részéről. Ezt követően az idei emlékérmek átadására került sor. Ketten posztumusz részesültek a kitüntetésben: Debreczy Sándor (1907–1978) irodalomtörténész, Csomakutató pályafutását Albert Ernő, Kádár

(Folytatás a 12. oldalon)

Dr. Gaal György

Kőrösi Csoma...

(Folytatás a 11. oldalról)

László (1908–1989) debreceni földrajztudós emlékéért Kónya Ádám idézte fel. A leszármazottak vették át az érmeiket. Futaky István göttingeni Kelet-kutató egyetemi tanárnak később nyújtják át a kitüntetést.

Az ünnepi alkalomra készült el a kovásznai egyesület évkönyveinek immár tizedik kötete: *Kőrösi Csoma Sándor és a*

magyar keletkutatás. A Gazda József és Szabó Etelka szerkesztette 300 lapos kötet huszonnégy dolgozatot tartalmaz, többségük elhangzott a tavalyi konferencián. A dolgozatokat négy témakörbe sorolták. Az elsőbe (*Árnyalódó arc*) a Csomával foglalkozó írások kerültek. Egyikükben Bernard le Calloc'h párizsi Csoma-kutató a születési dátumot vitatja. Az 1784-es anyakönyvi bejegyzés nem a keleti utazóra vonatkozhat, ő három-négy évvel később kellett, hogy szülessen. A második fejezet (*Csoma körül*) a Kőrösi életéhez

kapcsolódó személyek néhányát hozza közelképbe. A *Keletkutatásunk tegnap és ma* cím alá gyűjtött dolgozatok szerzőiből kető is kolozsvári. Vincze Zoltán Posta Béla, alulírott gróf Kuun Géza ezirányú munkásságát dolgozza fel. Az utolsó, *A magunk keresése* című fejezet a magyar őshaza és archaikus kultúra kérdéskörébe nyújt betekintést.

A Kovásznán évente sorra kerülő ülésszakok és a megjelentetett kötetek a keletkutatásnak biztosítanak erdélyi magyar fórumot.

Nők Világa

szerkeszti:
Maksay Magdolna

UNOSZ választmányi gyűlés Kiskapuson

Május 20-a és 22-e között Kiskapuson került sor az UNOSZ kihelyezett választmányi gyűlésére, amelynek jelszava a Gal 6,2: „Egymás terhét hordozzátok és úgy töltsétek be a Krisztus törvényét.”

A régóta tervezett és immár valóra vált találkozás elképzelésünket igazolta – sőt felülmúlta –, mennyire szükséges és hasznos az ilyen jellegű együttlét. Amikor nem szorít az idő és nem lessük szüntelenül az órát, amikor már nem kérdés, hogy részt vehetünk a közös ebéden, és végre van időnk egymásra is figyelni a szokványos Hogy vagy? kérdésen túl is.

Ma már tudjuk, milyen így együtt lenni, így dolgozni és terket szöni, egymásra és önmagunkra figyelni.

A szenzációs együttlétéhez nagymértékben hozzájárult a környezet szépsége, csendjével és nyugalmával, a szeretetteljes vendégfogadás és kiszolgálás, s a közös akarat, hogy mindannyian régóta vágytunk így együtt lenni. Akkor talán még nem is tudtuk, hogy ennyire jó együtt.

Ilyen hangulatban másként lehetett dolgozni. Nem volt olyan köteletségű a számonkérés, minden véleményre volt idő, mérlegelni lehetett az új ötleteket, s meghatározni, hogy

mit szeretnénk, és mit várunk el magunktól, szervezetünkől a jövőre nézve.

Volt is mit megbeszélni bőven, hiszen nemcsak számba vettük eddigi dolgainkat, de készülődünk lapunk megújítására, a nem megfelelően működő dolgok átvizsgálására, új irodánk átvételére és berendezésére, választásokkal egybekötött konferenciánkra.

Ennek az együttlétnek nemcsak haszna, értelme, de színe és illata volt, amit a közös munkát kiegészítő beszélgetések, csoportjátékok és nevetések jelentettek. Legyen az a makacsul kialvó gyertyaláng, a minket meghatározó kedvenc bibliai vers vagy idézet, vagy az összegyűlő virágcsozor, amit azóta is őrzünk.

Illesse köszönet azokat, akik támogatása lehetővé tette együttlétünket: Epinvers KFT, Dokkum Panzió, Optimus Trans KFT. És hála azoknak, akiknek jókedve és lelkesedése fűszerezte azt.

Egyértelművé vált számunkra, hogy elengedhetetlenül szükségesek az ilyen jellegű együttlétek, ahol egymást erősítve és feltöltve készülünk folytatni önkéntesen vállalt munkánkat, amiről hisszük, hogy fontos, része hivatásunknak, s hogy ezáltal valamit teszünk egyházunkért, nőszövetségünkért, önmagunkért.

Együtt tanultuk és tanuljuk ennek fontosságát és értelmét. Egymást erősítettük és erősítjük. Biztattunk és biztatjuk azokat, akiknek mindez fontos, hogy legyenek velünk.

Én nem hiszek a véletlenekben. S így azt sem hiszem, hogy véletlen az a bizonyos áldozócsütörtöki kezdet. Volt ebben valami öntudatra ébredés! Hogy mi dönti el? Mindaz, ami ezután következik.

Ferenczy Enikő

Minden gyermek a miénk is!

Az utóbbi években jelentősen megváltoztak a család személyiségformáló szerepéről vallott nézetek. Annak ellenére, hogy mindig is tudtuk: a család befolyásol, most fedezzük fel, hogy ez a befolyás felülmúlja elképzeléseinket.

A családok dinamikus szociális rendszerek, amelyeknek törvényei, összetevői és szerkezeti szabályai vannak. A család legfontosabb szabályai azok, amelyek meghatározzák, mit jelent emberi lénynek lenni. A szülők életszemlélete meghatározza gyermekeik nevelésének stílusát.

A nevelési mód hozzájárul a gyermeki énkép kialakításához. A legfontosabb humán erőforrás minden kultúrában a gyermek. A világ jövője attól is függ, hogyan vélekednek a gyermekek önmagukról. A gyermek minden döntését befolyásolja az, hogyan vélekedik önmagáról. A gyermekek kedvesek, de fárasztóak is tudnak lenni. A gyermeknevelés öröm, de nehéz feladat is. Az egyik szülő jobb lehet, mint a másik, azonban mindenkinek szüksége van jó tanácsokra és támaszra.

A szülő általában akkor véli a nevelést fárasztónak, amikor számára elfogadhatatlanul viselkedik a gyermek, vagy amikor nem reagál a figyelmeztetésre. Ilyen helyzetekben a szülő megharagszik, felidegeskedik, vagy tehetetlennek érzi magát.

A gyermekekkel való kapcsolatra a tapasztalatcsere jellemző: a szülők befolyásolják a gyermeket, és fordítva. Ha a szülőnek kedvezőtlen véleménye van gyermekéről, és „semmi jót” nem vár el tőle, akkor a gyermek önmagáról ugyanezt a negatív énképet alakítja ki, és valóban semmi jót nem fog produkálni.

Így létrejöhet egy „negatív spirális”. A neveléssel kapcsolatos megfelelő információk, illetve a támogatás megelőzhetik a

nevelési gondokat, és pozitív eredményeket hozhatnak mind a szülőknek, mind a gyermeknek.

Az elmúlt évtized folyamán rengeteg nevelési programot és módszert dolgoztak ki, amelyeknek fő célja a szülők rendszeres és sajátos informálása e téren. Kolleganőmmel, Tóth Irma dicsőszentmártoni óvónővel részt vettünk egy tanfolyamon, ahol megismertük a hollandiai Gyermekünk Alapítvány által kidolgozott programot. Ez a szülő és gyermek közötti kommunikáció javításának módszereit tárta elénk.

Az *Így neveljük* program elméleti alapját a szociális, valamint az így elsajátított képességek, magatartási formák képezik. A gyermek egész sor magatartásformát fedez fel és alakít ki játék közben. Ezeket a szülők vagy a nevelők hozzáállása megerősítheti vagy kiiktathatja.

A jó magatartásformákat meg lehet tanulni – ami azt jelenti, hogy a gyermeket le lehet szoktatni a rossz magatartásformákról. Ez a tanfolyam egyik alapvető kiindulási pontja.

A gyakorlat azt mutatja, hogy könnyebb új magatartásformát megtanítani, mint a régi rosszat kiiktatni. Hiszen a jó magaviselet jutalmazása sokkal eredményesebb, mint az elfogadhatatlan és nem kívánt viselkedés büntetése.

Februárban e tanfolyamot a küküllődombói unitárius nőszövetségben is megszerveztük a 3–12 éves gyermeket nevelő édesanyáknak. Nagy volt az érdeklődés.

Aki az első ülésen részt vett, kitartott a tanfolyam végéig. Az ötödik ülésen elmondták, hogy sikeresen alkalmazzák otthon az itt tanultakat. Jó volt együtt lenni, egymás tapasztalatából is tanulni.

A tanfolyamon résztvevő édesanyákkal hat hónap múlva ismét találkozunk, amikor megbeszéljük, felmérjük az eredményeket.

(A tudósítás megírásához felhasználtam a tanfolyamvezetők számára kiadott könyvet.)

Péterfi Erika

Kettős ünnepély Medeséren

A lélekszámban 130 alá csökkent, kiöregedett falunkban örömmel állapítjuk meg, hogy jóakarátú és egyetértő munkával sok szépet lehet megvalósítani.

Március 7-én a medeséri unitárius nőegylet – amelynek újraindulásáról rövid tájékoztatót olvashattak a *Közlönyben* – „erkölcsileg és anyagilag” szépen sikerült vallásos vasárnap-délutánt szervezett és tartott a Nők Napjával és Nyitrai Csongor volt beszolgáló lelkész búcsúztatásával egybekötve.

Jelen volt továbbá Kiss Gergely székelyszentmihályi lelkész, Kádár Attila kadácsi lelkész és Pál Ferenc siménfalvi iskolaigazgató. Jóleső meglepés volt a vendégek számára, hogy a hívek szinte nem is remélhető nagy számban voltak jelen, annyian, hogy a lelkészi lakás nem lett volna elég – át kellett költözni a kultúrotthonba.

A bibliaolvasás és imádság után a gyermekek verses-énekes műsora következett a Nők Napjával kapcsolatosan. Nyitrai Csongor beszolgáló lelkésznek mondott köszönetet Bálint Imre új lelkész, valamint Bartalis Elek gondnok. Az elbúcsúzott lelkész megható, lelkesítő szavai és az ajándékozások után a Nőszövetség vers- és énekműsora következett. A hangulatot tovább színezte az ifjak által előadott *A szimuláns* című vidám szindarab.

Estébe nyúló, vidám délután volt. Böven fogyott a főtt kukorica és a sokféle sütemény. De nem maradt el a tombola és a torták kisorsolása sem, ami a szorgalmas női kezek munkáját anyagilag gazdagon meghálálta.

Így ünnepi jó hangulatban, az egyetértés jóakarátával mindenki épült lelkiében, és hozzájárult az anyagi alap megteremtéséhez, melyből a buzgó és szorgalmas nőszövetségi tagok tovább tudnak munkálkodni.

Isten áldása legyen minden hasonló, jóakarátú tevékenységen.

Küküllőköri unitárius nőszövetségi közgyűlés

„A Jézus keresztje alatt pedig ott állott vala az Ő anyja.” (Jn 19,25)

Az anyaság, az unitárius anya fogalma jegyében zajlott a Küküllőköri nőszövetség évi találkozója április 24-én Dicsőszentmártonban.

Megtiszteltek jelenlétükkel Szabó Magdolna püspökasszony és Asztalos Klára, UNOSZ elnökök. Vendégeink voltak az ádámosi, a bethlenszentmiklósi, a désfalvi, a küküllődombói, a magyarsárosi, a medgyesi, a segesvári és a fehéregyházi, a szőkefalvi nőszövetség képviselői. Körülbelül 72-en vettünk részt a közgyűlés munkálatain.

A napirendnek megfelelően a közgyűlés a zászlók bevonulásával kezdődött, majd az Űrasztalára helyezett vázába minden nőszövetség elhelyezte „vándorvirágát”. A megnyitó üdvözlőbeszéd Nagy Rozália esperesasszony, KUN-elnök részéről hangzott el, utána Szabó Magdolna püspökasszony szól hozzánk.

Nagy Endre esperes a város és az egyházközség rövid történetét ismertette, majd Nagy Rozália beszámolt a körü vezetőség tevékenységéről. Külön felhívta a figyelmet a Nők Világa időszakos kiadvány terjesztésére, és virággal jutalmazta azokat, akik irásokat küldtek a laphoz. A helyi nőszövetségek képviselői beszámoltak tevékenységükről. A beszámolókból kitűnt, hogy: *vagyunk, dolgozunk.*

Napirenden szerepelt a Küküllőköri nőszövetség vezetőségének megválasztása.

A közgyűlést követő szünetben a jelenlevőknek – kávé, tea, kalács felszol-

gálása közben a tanácssteremben és a májusi hirdető, virágokkal tele templomudvaron – alkalmuk volt beszélgetni egymással, ismerkedni.

Az ünnepi istentiszteleten Demeter Erika erdőszentgyörgyi lelkész végezte a szószéki szolgálatot, amelynek a címben idézett bibliai vers volt az alap gondolata. Az énekvezérei szolgálatot Vargancsik Katalin küküllődombói énekvezér végezte.

Péterfi Erika küküllődombói tiszteletesasszony „Az unitárius anya” című előadásában az anyaság történelmi, társadalmi és érzelmi vetületeit elemezte, színvonalas élményt nyújtva a hallgatóságnak.

A dicsőszentmártoni asszonyok irodalmi összeállítása után következett Kilyén Ilka marosvásárhelyi színművésznő műsora, aki anyai szeretetről és áldozatról szóló költeményeket és népdalaink becses gyöngyszemeit szóltaltatta meg.

Az istentiszteleten részt vettek a református és katolikus nőszövetség képviselői is. Mindezek után következett a kosaras ebéd, amely alkalmat adott arra, hogy vendégeink kibontakoztathassák művészi hajlamaikat, vers, ének hangzott el.

A közgyűlés végén Asztalos Klára UNOSZ-elnök elismerően szólt a találkozó szervezőihez és további munkára buzdított minket.

Köszönjük mindenkinek, aki részt vett összejövetelünkön.

Viszontlátásra jövőre!

Szabó Rozália

Bálint Mária

Előzetes az ODFIE nyári rendezvényeiről

Itt a nyár, és ennek felszabadító erejét még a júniusban hátralevő záró dolgozatok, érettségi és más fontos vizsgák fogják vissza. Az Országos Dávid Ferenc Ifjúsági Egylet berkeiben azonban már egyre gyakrabban hangzanak el a jól ismert nyári rendezvények nevei és az azokhoz kapcsolódó szervezési kérdések. Az alábbiakban pár mondatos ismertetőt közlünk mindazokról a programokról, melyeknek részese lehet minden érdeklődő unitárius fiatal.

Az „International Religious Fellowship” nevű nemzetközi szabadelvű vallásos ifjúsági szövetség ez évi konferenciáját és küldöttközgyűlését Szóvátán tartja, augusztus 1-7. között. Az első héten zajló konferencia témája: *A csodák unitárius értelmezése*. A témával kapcsolatos előadások és kiscsoportos beszélgetések mellett az IRF-konferenciák szokásos programrészeire is sor kerül, melyek elsősorban a közösségformálást, a kapcsolatépítést helyezik előtérbe. A konferenciát augusztus 7-14. között egy erdélyi körút követi. A rendezvény iránt érdeklődők a részvétel körülményeit a helyi szervezőktől tudhatják meg. Főszerző: Lázár Levente lelkész – Maros megye, isz.: 547271, Csokfalva (Treis Sate), tel.: 0265-584203, 0745647909, e-posta: leventelazarerika@rdslink.ro.

A Dávid Ferenc Ifjúsági Egyletek VIII. Színjátzó Találkozójának színhelye idén az udvarhelyszéki Homoródalmás, időpontja: augusztus 6-8. A részt venni kívánó színjátzó csoportok bejelentkezési határideje: 2004. július 26. Az ODFIE székhelyére

lyére küldendő bejelentkező levélnek tartalmaznia kell a résztvevő csapat létszámát, a bemutatandó darab szerzőjének és címének megnevezését, valamint az igényelt kellékeket. (A kiválasztott színdarab bemutatásának időtartama nem haladhatja meg az ötven percet.) **Felhívjuk a figyelmet arra, hogy nemcsak a szereplőknek, hanem a műélvezőknek is be kell jelentkezniük!** Az egész hétvégére kiterjedő program nagyobb részét az érkező színjátzó csoportok előadásai képezik, melyek a helybeli művelődési házban zajlanak. Emellett más jellegű kulturális műsorok is sorra kerülnek, úgymint a kolozsvári *Fűszál* együttes koncertje, egy délvidéki énekkar fellépése, továbbá kilátásban van a budapesti *Sebő Ferenc és zenekarának* előadása is. Mind ezt kiegészíti a szombat esti tábortűz és a vasárnapi zárómulatóság (bál).

A Székelyudvarhely melletti Szejkefürdőn idén is megszervezik – immár hatodik alkalommal – az **Unitáriusok egyetemes találkozóját**, augusztus 14-én. E rendezvényre is elvárunk minden érdeklődő egylettagot.

A XXVIII. Erdélyi Unitárius Ifjúsági Konferencia időpontja augusztus 19-22., helyszíne a marosszéki Nyárádszentmárton. A részvételre készülőktől augusztus 9-i határidővel bejelentkező levelet kérünk. Az évente megszervezett konferencia témája ezúttal *Az ember mint Isten képmása* gondolatkörhöz kapcsolódik, mely mentén körvonalazódnak a következő fogalmak: helyünk a világban, kapcsolatunk Istennel, önépítkezés, önszerveződési képesség. Emellett reggeli és esti áhitatok, választható tevékenységek (drámázás, kézműves foglalkozások, irodalmi teaház, méta, különböző sportjátékok), összetett műfajú vetélkedő, tábortűz egészítik ki a programot.

A színjátzó találkozón és az ifjúsági konferencián való részvételre az egyleti iroda (400105 Kolozsvár / Cluj, 1989. December 21. u. 9., tel.: 0264-450284, odfie@unitarian.cj.edu.ro) címén lehet bejelentkezni.

Sándor Krisztina

A hit Isten ajándéka

Petrozsényi unitárius ifjúsági találkozó

Április 16-a és 18-a között *A hit Isten ajándéka* címmel ifjúsági találkozót szerveztünk a petrozsényi unitárius egyházközségben. Az aranyosszéki, kolozsvári és erdővidéki fiatalok péntek délután érkeztek meg. Elég sokan gyűltünk össze, de azért mindenkinek jutott hely a pap-iakon. Este kezdődött igazán a program az ismerkedési játékokkal. Felépítettünk egy számunkra tetsző társadalmat, amelynek jogi, erkölcsi törvényeit mi határoztuk meg. Ez hosszasan eltartott – vitákkal tűzdelve. Már jócskán a „holnapban” voltunk, amikor az elodázhatatlan gitározásra és éneklésre került sor.

A szombat közösen végzett áhitattal kezdődött. Az előkészületek során kiválasztott, hittel kapcsolatos bibliai részeket olvastunk fel, közben imádkoztunk és énekelünk. (Nagyon szeretném, ha az istentiszteletek is ehhez hasonló formában folynának le.)

Áhitat után kezdődtek a téma szerinti beszélgetések. A helyi lelkésznek a tolerancia lehetőségeiről szóló bevezetőjét vita követte. Többnyire ilyen kérdésekre próbáltunk feleletet kapni: van-e jogod más vallást elítélni?, van-e jogossága a misszióknak (térítésnek)?, milyen messzire mehetsz el vallásod másokkal való elfogadtatásában? A vitát Rácz Norbert zárta egy nagyon szép, Balázs Ferencről származó idézettel, amelyben a szerző személyes hitéről vall. Délután két csoportra oszlottak a jelen-

levők. Az egyik csoport feladata az volt, hogy állítson össze egy személyes hitvallást azoknak a dolgoknak a függvényében, amelyeket fontosnak tart az életben. Mindenki külön állította össze a maga listáját, majd egyeztetünk. A másik csoport témája az istentisztelet körül forgott. Hogyan prédikál a lelkész? Hogyan kellene prédikálnia? Hogyan képzelnénk el egy ifjúsági istentiszteletet? Mennyire vagyunk figyelmesek az istentiszteleten? Milyen gyakran járunk templomba? A csoportok közben gazdát váltottak. Így mindenki mindkét témáról beszélgethetett. A csoportbeszélgetés végén kérdőívet töltöttünk ki, amely a valláshoz való viszonyulásunkat mérte.

Vacsora után összeállítottunk egy előadást a vasárnapi istentiszteletre, azután természetesen következett a beígért buli. Közben sikerült egy számárságot véghezvinni, amiből a számonkérés után azt tapasztaltuk meg, hogy sikerült egy és fél nap alatt egy összeforrott közösséggé lennünk. Ezt próbáltuk kifejezni azzal, hogy mindenki nevét külön-külön ráírtuk egy-egy gyertyára és meggyújtva egy tálcán bevittük a tanácsterembe. A gyertya fénye a közöttünk levő kapcsolatot és a mi hitünket jelképezte, a nevek pedig azt, hogy itt Petrozsényben úgy tudunk együtt lenni, mint egy nagy család, és hogy ezt a kapcsolatot nem fogjuk megszakítani.

A vasárnapi istentisztelet keretén belül megtartottuk a szombaton betanult előadást, ezt a Peregrinus együttes zenés műsora tetőzte be. A találkozó cím- és telefonszámcserevel zárult. Ezúton is szeretnénk köszönetet mondani mindazoknak, akik részvételükkel megtiszteltek, valamint az egyházközség azon tagjainak is, akik a szervezésben segítettek.

Tolnai Melinda

Egy lap, amely szíveket lobbantott lángra

Történetünk öt évvel ezelőtt kezdődött, 1999. március 26-a hajnalán. Ezt megelőzően, egy gyűlésen elhangzott: „A teológusok még arra sem képesek, hogy egy lapot készítsenek.” És ez volt a szikra, amely felgyújtotta a szívekben az addig szunnyadó törekvést, kibontakozási vágyat. Akkor ezek a néhány évvel idősebb társaink egy merésznek hangzó ígéretet is tettek: három napon belül lesz a teológiai hallgatóknak saját lapjuk. És lett! Talán ez a mások részéről jövő kezdeti bizalmatlanság volt az elindító azon az úton, amelyen járunk. Időközben a személyek változtak, de amit alkottak, az ugyanaz maradt. Az alkotás megszületése bebizonyította: lehet a vadócba is rózsát oltani.

Sok munka és fáradozás árán megszületett a lap, amely *A LÁNG* címet kapta. Láng, amely András Benedek főszerkesztő szerint „néha éget, néha már csak paraszai szurkálják szívünket.” A szerkesztők Reményik Sándor szavaival indultak útnak: „Egy lángot adok, ápolj, add tovább.” Az út kezdetén még csak hárman voltak: András Benedek, Bálint Róbert, Szombatfalvi József. Azonban lángolásukban ott volt az elhatározás, kihívás és az alkotás öröme. Munkájukba Koppándi Zoltán, később pedig Csáki Levente, Demeter Sándor, Pálffy Tamás és Pító Attila is bekapcsolódtak.

Kezdetben önmaguk számára írtak, önmagukról, és egy olyan fórumot próbáltak létesíteni, ahol elmondhatják örömeiket, bánataikat, és írásaikat szélesebb olvasóközönség elé tárhatják. Az első év után egy kis változás is történt: a kezdeti nyolc oldal helyett, húsz oldalon jelent meg a lap, havi rendszerességgel, a címlapra pedig Török Ferenc grafikái kerültek. A szerkesztőségi munkába Kosztán Katalin és Benedek Erika is bekapcsolódtak.

Beindultak *A LÁNG*-esték is, amelyeken neves előadók tartottak értékes előadásokat az arra érdemes közönségnek.

Később az új szerkesztők új ötleteket hoztak, és nemcsak formai, hanem újabb tartalmi változás is történt: *A LÁNG* kapui világi egyetemisták előtt is megnyitották, és felekezeti hovatartozás nélkül jelentek meg érdekesebbnél érdekesebb írások a lap hasábjain. Állandó rovatok bevezetésével kísérelték meg a cikkhány orvosolását: imák, egyházi beszédek jelentek meg, és emlékeztettek unitárius nagyjaink emlékének ápolására. Mindezek lelki gazdagodásunkat szolgálták.

2002. februárjától újabb nemzedékváltás következett: a szerkesztők fiatalabb

A LÁNG

társaiknak adták át azt a lángot, amelyet valamikor maguk is kaptak, és képességeik szerint ápoltak. A címlapon most már a grafikák helyét templomképek foglalták el, és megismertették az olvasót az illető egyházközség rövid történetével is. Először a kolozs-tordai, majd a marosi egyházkör templomai közül válogattunk. Ma a küllői egyházkör egy-egy temploma köszönti az olvasóközönséget.

Ezután is folyamatosan jelentek meg más egyetemi hallgatók írásai, például a jog és a lélektan tárgyköréből, emelve *A LÁNG* színvonalát. Közben újabb emberek vették át a korábbiak helyét: Buzogány István, Rácz Norbert, Újvárosi Katalin, Hegedűs Tivadar, Lakatos Sán-

dor és jómagam. Közös erővel próbáltuk a „hagyatékot” tovább ápolni. Elterveztük ugyanakkor angol nyelvű teológiai munkák lefordítását is.

2003 márciusától csapatunk újabb „munkásokkal” gazdagodott: Kovács Mária, Bíró Attila, Andorkó Attila is részt vállaltak lapunk szerkesztésében. Persze a csapatmunka korábban sem és most sem volt viszályoktól mentes. De a különböző nézetek, vélemények is a lelki gazdagodást, tökéletesedést szolgálták. És nincs szebb dolog annál, mint amikor sok munka- és energiabefektetés, álmatlan éjszák sorozata után végre nyomdába vihetjük *A LÁNG*-ot.

Az elmúlt évek során elmaradoztak *A LÁNG*-esték, viszont új istentisztelet-sorozat vette kezdetét *LángÓl* néven, ahol meghívott lelkészek próbáltak és próbálnak egy igazabb, járhatóbb utat megis-

meretelni az ifjúsággal. Eddigi liturgusaink Czire Szabolcs teológiai tanár, Koppándi Botond torockószentgyörgyi lelkész, Jakabházi Béla-Botond marosvásárhelyi segédlelkész, Ferenczi Enikő kolozsvári kórházlelkész, Gyerő Dávid püspöki tanácsos és Fekete Levente nagyajtai lelkész voltak.

Visszatekintve köszönetet mondhatunk nemcsak egykori társainknak, akik ezt a lapot újtárra indították, hanem mindazoknak is, akik mindig a háttérben maradtak, nevük nem jelent meg a szerkesztők sorában, de mindig segítettek a lánggyújtásban, éltetésében. Hogy mi lett volna, ha lapunk még a kezdet kezdetén kialszik? Ezzel kapcsolatban a névadó, András Benedek így fogalmazott: ma kimondhatatlanul szegényebbek volnánk.

Dr. Szabó Árpád püspök gondolata a mi helyzetünkre is nagyon találó: „Nem melencetünk világmegváltó álmokat, de vajha lehetnének egy parányi kovász, amely a holnap mindennapi élet-kenyerét éleszti.”

Hiszem, hogy folytatás ezután is lesz. Hiszem, hogy mindig kerülnek olyan hallgatók, akik majd hivatásuknak fogják tekinteni e szellemi fellángolásnak az ápolását, továbbvitelét. Hiszem, hogy Reményik Sándor szavai a következő nemzedékek számára is örömteli üzenetet, és cselekvésre való indítást fognak jelenteni. És *A LÁNG* élni fog!

Gál Zoltán

Május 24-e és 29-e között Kolozsváron ismét sor került a Brassai-hétre.

Brassai Sámuel sírjának megkoszorúzása • emlékbeszédek • rajz-, bélyeg-, képeslap-, poszter- és irodalmi fényképkiállítás • színjátzó-események • foci-, minifoci-, kézilabda-, kosárlabda-meccsek • tanárok tudományos ülészaka • „lányok vetélkedője” • maratonolvasás • KÖZMAG-bemutató • népdalverseny • HOLNAP-bemutató • Brassai-vetélkedő • Comenius-délután • matekvetélkedő • műveltségi vetélkedő • SCHOOL NYÚÚÚZ-bemutató • Bogánccsműsor • „fordított nap” • kirakodóvásár • fodrász-szalón • évkönyv- és honlap-bemutató • torockói kirándulás • Székelykő-mászás

A színes-változatos rendezvénysorozatra következő lapszámunkban visszatérünk.

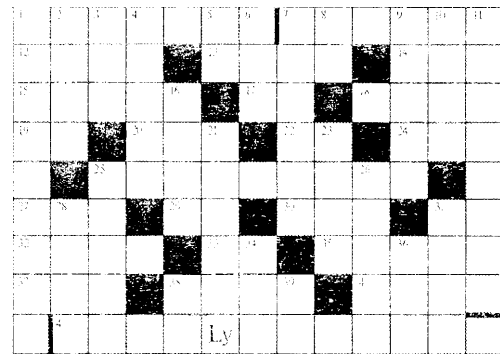
Rejtvény

Kriza János

Vízszintes: 1. Erdélyi falu, itt voltak évszázadokon át vasbányászok a Krizák. 7. Ebben a német városban

tanult teológiát Kriza két évig, 1835–36-ban. 12. Kiönt a folyó. 13. Tartozik. 14. Arra a helyre. 15. Vadász, német eredetű szóval. 17. Parancsoló. 18. Orosz férjnév. 19. Német rohamosztag volt. 20. Tetejére. 22. Oersted, röviden. 24. Határozatlan névelő. 25. Kriza híres székely népköltési gyűjteménye. 27. Időmérő eszköz. 29. Kőlap páros hangzói. 30. Azon a helyen. 31. Középen hajt! 32. Teremsport. 33. Rövid köszönés. 34. Chris ..., amerikai teniszbajnoknő, gyakran volt Ilie Năstase társa vegyespárosban. 37. Sok ...-boga van, bonyolult dologra mondják. 38. Nagy fadóboz. 40. ... Kazan, orosz filmrendező volt. 41. Kolozsvári lap, ebben jelent meg Kriza Előfizetési Felhívása a népköltési gyűjteményre.

Függőleges: 1. A népköltési gyűjtemény VI. fejezetének címe. 2. Időmérők javítója. 3. Szótoldalék. 4. Német-lengyel határfolyó. 5. Kicsinyítő képző. 6. Mókus lakása. 7. Kocsma-féle. 8. Festefeje! 9. Bolek társa a lengyel rajzfilm-sorozatban. 10. Érzőpálya. 11. Ebben az erdővidéki faluban volt pap Kriza János apja, itt született maga Kriza is. 16. Ránc. 21. A Hold vonzó hatására végbemenő tengermozgás. 23. Napszak. 25. Viszketést enyhít. 26. Becsap. 28. Monda. 31. Száraz, idegen szóval (ARID). 34. Becézett Ádám. 36. ... kezekkel, ne nyúlj hozzá! 38. Nedv. 39. Költői indulatszó.

Egyházi hírek

szerkeszti:
Gyerő Dávid

■ A lelkészek továbbképzését célzó lelkészi értekezletek II. negyedévi sorozatát május elején tartották. A kolozs-tordai egyházkörmben május 3-án Kövend fogadta az értekezletet, a marosi egyházkörmben május 7-én Szabédon került sor a találkozóra. A küküllői egyházkörmben 12-én Medgyesen gyűltek össze a lelkészek, a székelykeresztúri egyházkörmben 4-én a névadó város adott otthont az összejövetelnek. A székelyudvarhelyi egyházkörm lelkészei május 6-án Kénosba szálltak ki, végül a háromszék-felsőfahéri egyházkörmben május 5-én Brassóban gyűléseztek. Az értekezletek keretében Kovács István teológiai tanár az unitárius prédikáció formai kérdéseiről és a lelkészi hivatás megélésének nehézségeiről adott elő. A második fő témát Vörös Alpár vallásérkölcsei-nevelési előadótanácsos oktatásstratégiai felfeztetése, valamint Bartha Márta tanítónő tankönyvbemutatója alkotta.

■ Május 21-én az Egyházi Képviselő Tanács rendkívüli ülést tartott Kolozsváron, ahol az új fizetési rendszer elfogadása és életbe léptetése volt a fő napirendi pont. Az új javadalmazás egyelőre a lelkészeket és az egyházi központ alkalmazottait érinti, de folyamatban van a világi alkalmazottak fizetési rendszerének átdolgozása is.

■ A haranglábi egyházközség május 22-én tartotta kívül-belül felújított temploma újraszentelési ünnepélyét. Szabó Árpád püspök szószéki szolgálata után Szentgyörgyi Sándor beszolgáló lelkész ismertette az egyházközség és a javítás rövid történetét. Az úrvacsorára előkészítő beszédet Nagy Endre esperes mondta. Az istentisztelet a helyi fiatalok szép műsorával zárult, majd szeretetvendégség következett a művelődési házban a helybeli református és ortodox lelkész részvételével.

■ A 2004-es év egyházkörm közgyűléseit június folyamán öt egyházkörmben szervezték meg, a következők szerint: a marosi egyházkörmben június 12-én Nyáradgálfalván, a küküllői egyházkörmben június 19-én Magyarsáron, a székelykeresztúri egyházkörmben június 26-án Székelykeresztúron, a székelyudvarhelyi egyházkörmben június 19-én Csikszeredában, a háromszék-felsőfahéri egyházkörmben pedig szintén 19-én Kálnokon; a kolozs-tordai egyházkörm közgyűlését július 10-én tartják Torockón. A közgyűlések középpontjában a 2003-as egyházi év kiértékelése mellett az egyházkörm választások álltak, amelyeknek eredményeiről következő lapszámunkban részletes tudósítást közlünk.

■ A teológiai hallgatók 2004 nyarán is megbízást kaptak a nyári gyakorlat elvégzésére, egy-egy hónapos időtartamra. Az ifjú gyakorlatnokok jelenléte az egyházközségek és a lelkészek számára egyaránt segítség, emellett ők is izelítőt kapnak a valós egyházi élet mikéntjéből. Idén az alábbi egyházközségek részesülnek e szolgálatban: Kolozsvár, Torockó, Kolozs, Magyarszovát, Rava, Magyarsárod, Csokfalva-Szováta, Segesvár, Magyarsáros, Fiafalva, Firtosváralja, Székelykeresztúr, Csikszereda, Gyepes, Oklánd, Gyergyószentmiklós, Székelyudvarhely, Homoródalmás, Homoródszentpéter, Homoródszentpál, Homoróddaróc, Kézdivásárhely, Sepsiszentgyörgy és Vargyas.

■ A lelkészképesítő vizsga 2004. évi kiírására a 2002-ben végzett gyakorló segédlelkészek jelentkeztek, június 15-16-án. Csáki Levente kénos-löködi, Demeter Sándor Loránd sepsiszentgyörgyi, Fülöp Dezső Alpár ádámosi és Jakabházi Béla-Botond marosvásárhelyi segédlelkészek sikeres vizsgát tettek, és elnyerték a lelkészi oklevelet. Cserei Katalin firtosmartonosi, Pálffy Tamás Szabolcs maroszentgyörgyi és Szabó József Csaba alsórákosi segédlelkészek a vizsga elhalasztását kérték egy későbbi időpontra.

■ Az amerikai egyesült államokbeli Unitárius Univerzalista Egyház idei rendes közgyűlését június 24-28. között hívták egybe a kaliforniai Long Beachben. Erdélyi egyházunkat Kovács István, az Unitárius Lelkészek Országos Szövetségének elnöke, a Starr King Teológiai Intézet éves ösztöndíját élvező Pap Mária lelkész, valamint Farkas Emőd, az Egyházi Képviselő Tanács tagja képviselte.

■ A Finnországi Technológiai Alapítvány által alapított Millenniumi Technológiai Díjat a közismert amerikai unitárius tudós, Tim Berners-Lee-nek ítélték oda, aki a világháló felfedezése és kifejlesztése által szerzett magának világhírnevet. A díjat évente annak a tudós, aki az emberiség életminőségének javításán dolgozik, az alapvető emberi értékek elkötelezett harcosa, és a fenntartható gazdasági fejlesztés támogatója. A díjat egymillió dollár kíséretében június 15-én Helsinkiben adták át.

■ Az Európai Unió tagországai június közepén tartották meg a választásokat az Európai Parlament tagságára. Híreink szerint a választások eredményeként az új parlamentnek két unitárius vallású képviselője is lett. Az egyik Szent-Iványi István szabaddemokrata politikus Magyarországról, akinek a családi gyökerei az erdélyi Nyáradgálfalvára nyúlnak vissza. A másik Liz Lynne nagy-britanniai, szintén szabaddemokrata képviselő, aki már 1999 óta tagja az Európai Parlamentnek.

UNITÁRIUS KÖZLÖNY. ISSN 1220-8418. Szerkesztőbizottság: dr. Rezi Elek főszerkesztő, Jakabffy Tamás szerkesztő. Munkatárs: Gyerő Dávid, Kovács István, Máté Erzsébet, Sándor Krisztina. Olvasószerkesztő: Kürti Miklós. Szedés: Rezi Éva. Kivitelezés: Ruzsa István. Készült az Unitárius Egyház nyomdájában. Lapzárta minden második hónap 10-e. Címünk: 400105 Cluj, B-dul 21 Decembrie nr. 9. Tel/fax: (0264) 593236, 595927. E-mail: tamas.jakabffy@unitarius.com A lapban közölt írások nem tükrözik feltétlenül a szerkesztőség nézetét.